

საქართველო

ციციშვილი

IRAKLI TSIREKIDZE

გურამ უსუფაშვილი

ქართველი ოლიმპიური ჩემპიონები
GEORGIAN OLYMPIC CHAMPIONS

პროექტის ავტორი და მთავარი რედაქტორი
ელგუჯა ბერიშვილი

THE PROJECT AUTHOR AND EDITOR-IN-CHIEF
Elguja Berishvili

პროექტის მენეჯერი
ემზარ ზენაიშვილი

THE PROJECT MANAGER
Emzar Zenaishvili

პროექტის კოორდინატორი
რუსუდან აფციაური

THE PROJECT COORDINATOR
Rusudan Aptsiauri

ტექსტი
ზურაბ უსუფაშვილი

TEXT
Zurab Usupashvili

დიზაინი
ვახტანგ შატაიძე

DESIGN
Vakhtang Shataidze

რედაქცია
ავთანდილ გურასაშვილი, ჯემალ კასრაძე, დავით ქელიძე,
კარლო ფაჩულია, ზაალ ანჯაფარიძე, ინგა ალავეიძე,
ნანა ჯოხარიძე, მაია ბერიშვილი, ივანე ბურნაძე

EDITORIAL STAFF
**Avtandil Gurasashvili, Jemal Kasradze, David Chelidze,
Inga Alavidze, Karlo Pachulia, Zaal Anjaparidze, Nana Jokharidze,
Maia Berishvili, Ivane Burnadze**

ფოტო
გიგა გურასაშვილი, ბადრი კეთილაძე, ზურაბ უსუფაშვილი,
გიორგი ჭანიშვილი, www.sportphoto.ge

PHOTO
**Giga Gurasashvili, Badri Ketiladze, Zurab Usupashvili,
Giorgi Chanishvili, www.sportphoto.ge**

პარტნიორები
საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი
საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ოლიმპიური სოლიდარობა
საქართველოს ძიუდოს ფედერაცია

PARTNERS
**Georgian National Olympic Committee
Olympic Solidarity of the International Olympic Committee
Georgian Judo Federation**

ISSN 2233-3096
ISBN 978-9941-0-3768-9

ქართველი ოლიმპიური ჩემპიონები

ირაკლი ცირეკიძე

2011

ტატამზე გაკრულმა რუსმა ფალავანმა თავზე ხელი შემოირტყა. მიხვდა, ველარ გაექცეოდა ქართველის მარნუხებს და წაგებას შეურიგდა. ქართველს კი მზერა სადღაც დარბაზის სივრცისკენ თუ ტატამის კიდისკენ გაექცა. ერთბაშად მთელი ცხოვრება დაუდგა თვალწინ. გაახსენდა თავისი ოჯახი, გარდაცვლილი ძმა, რომელიც, როგორც მწვრთნელი ეტყოდა, მის გამარჯვებებს იმ ქვეყანაში ელოდა. მწვრთნელი გაახსენდა, რომელიც სულ ეჩხუბებოდა, მაგრამ ყველაზე მეტად მაინც მისი სჯეროდა. აგერ, შრომაში და შვილებზე ფიქრში ჭალარაშეპარული მშობლები, მუდმივად გვერდში მდგომნი და მზრუნველნი, რომელთა რჩევითაც გადაიფიქრა სპორტისთვის თავის დანებება. გაახსენდა ბავშვობა, როდესაც ვარჯიშისას ხშირად ეხუმრებოდა თანატოლებს, შენი თავი შემაბოჭინა ოლიმპიადის ნახევარფინალშიო. მარტოდ დარჩენილი კი სწორედ ამას ნატრობდა. ნატრობდა, რომ ოლიმპიადის ნახევარფინალში (მაინცდამაინც ნახევარფინალში) გასულიყო და მონინალმდეგე იქ შეებოჭა. ახლა ეს ნატვრა უსრულდებოდა. უნდოდა, კიდევ დიდხანს გაგრძელებულიყო ეს ოცდახუთი წამი. ისიც კი გაიფიქრა, მეტოქეს ხელი ხომ არ გავუშვა და მერე ისევ შევბოჭოო, მაგრამ გონება ამის უფლებას არ აძლევდა. თვალწინ დაუდგა ომში ჩაბმული საქართველო, რომელსაც შორეული პეკინიდან ვერაფრით ეხმარებოდა და რაკი ასე იყო, „თავისი წილი ომი“ ტატამზე უნდა გადაეხადა, სწორედ რუს მეტოქესთან ჭიდილში. კიდევ უფრო მაგრად ჩასჭიდა ხელები მონინალმდეგეს, თითქოს მის დაჭმუჭვნას აპირებდა, თითქოს მთელი ქვეყნის ჯავრი მასზე უნდა ეყარა. იცოდა, რომ ამ შეხვედრას მთელი საქართველო გულისფანცქალით ელოდებოდა და ეს გამარჯვება ბევრად მეტი იყო, ვინემ თუნდაც ოლიმპიადის ფინალში გასვლა. ისიც გაახსენდა, ორიოდ დღის წინ, სწორედ სამაჩაბლოში გაჩაღებული ომის გამო, ქართული დელეგაცია ოლიმპიადის დატოვებას რომ აპირებდა, მაგრამ ბოლო მომენტში გადაწყდა, რომ დარჩენილიყვნენ. არადა, პეკინიდან დროზე ადრე რომ წასულიყვნენ, ამ ბედნიერ წუთებს ველარ ეღირსებოდა... უამრავი რამ უტრიალებდა თავში.

— იპონ, სორომატე, — შესძახა მსაჯმა. ამ დროს ის რუსი გულშემატკივრები გაახსენდა, რამდენიმე წუთის წინ „ვანიას“ რომ სკანდირებდნენ. ესეც თქვენი ვანიაო, გაიფიქრა და ფეხზე წამომდგარმა, ორივე ცერა თითი ზურგზე გაკეთებული წარწერისკენ მიმართა, სადაც ლათინური ასოებით ეწერა: Tsirekidze, GEO.

პეკინის ოლიმპიადის გახსნის ცერემონია და ომი სამაჩაბლოში თითქმის ერთდროულად დაიწყო. უკვე მერამდენე ოლიმპიადაა, ძიუდოსტების შეჯიბრება გახსნის ცერემონიის მომდევნო დღეს იწყება. პეკინში მყოფი ქართველებიდან ძნელად თუ ვინმე იფიქრებდა, რომ სამაჩაბლოში ნამდვილი ომი გაჩაღებულიყო. თავიდან მორიგი პროვოკაცია ეგონათ, რომელსაც ადგილობრივი მოსახლეობა ასე მიაჩვიეს რუსმა „მშვიდობისმყოფელებმა“ თუ ოსმა სეპარატისტებმა. ინფორმაციას სამაჩაბლოში საბრძოლო მდგომარეობის შესახებ, სერიოზულად არ აღიქვამდნენ, რადგან ფიქრობდნენ, რომ რამდენიმე გასროლის შემდეგ სიტუაცია დაწყნარდებოდა და ცხოვრებაც ჩვეული რიტმით გაგრძელდებოდა.

როგორც წესი, ძიუდოსტებიდან ტატამზე პირველები მსუბუქ წონაში მოასპარეზენი გადიან. უკვე მესამე ოლიმპიადაა, ამ წონაში საქართველოს ღირსებას ნესტორ ხერგიანი იცავდა. ნესტორმა წინა ოლიმპიადის ფინალში იჭიდავა, მაგრამ ამჯერად იმ შედეგთან მიახლოებაც კი ვერ შეძლო. იმავე საღამოს ქართულ დელეგაციაში ოლიმპიადის დატოვების შესახებ ალაპარაკდნენ. ოლიმპიურ სოფელში გვიანობამდე ბჭობდნენ, არ წყდებოდა სატელეფონო ზარები თბილისიდან. ბოლოს, გვიან ღამით, სახელდახელო შეკრებაზე ოფიციალურად გამოცხადდა, რომ საქართველოს დელეგაციას ოლიმპიადა უნდა დაეტოვებინა. გადაწყვეტილება იმდენად მტკიცე ჩანდა, რომ ყველამ, მათ შორის ძიუდოსტებმა და მათმა მწვრთნელებმაც ირწმუნეს ეს ამბავი. ცოტა ხანში, დაახლოებით, საათნახევარში, ვითარება რადიკალურად შეიცვალა და ოლიმპიურ სოფელში ხელახლა შეკრებილ ქართულ დელეგაციას ახალი გადაწყვეტილების შესახებ აცნობეს: „ვრჩებით!“

მკითხველს, ალბათ, არ გაუჭირდება იმის წარმოდგენა, რა ხდებოდა ამ დროს ჩვენს დელეგაციაში, როგორ ფსიქოლოგიურ მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ ქართველი ოლიმპიელები. ამას დაემატა წმინდა ფიზიკური პრობლემებიც: რამდენიმე ჩვენმა ძიუდოსტმა, მათ შორის — ზაზა კედელაშვილმა და დავით ქვეხიშვილმა, ვიდრე დარჩენის შესახებ ინფორმაციას მოისმენდნენ, რაკი წონის შენარჩუნებას აზრი დაეკარგა, ოლიმპიური სოფლის სასადილოში შესვლა და წყურვილის მოკვლა მოასწრეს. არადა, მთელი ერთი თვე ექიმების მეთვალყურეობის ქვეშ იყვნენ და თითოეულ ზედმეტ გრამს მკაცრად აკონტროლებდნენ. თუმცა ეს ტანჯვა-წვალება ამაო გამოდგა — კედელაშვილს ზედმეტი სამი კილო აღმოაჩნდა, ქვეხიშვილსაც დაახლოებით ამდენი. მოკლედ, უაღრე-

სად კრიტიკული ვითარება შეიქმნა: კედელაშვილს დილაადრიან, რამდენიმე საათში უნევდა წონის ჩაბარება, მერე კი ტატამზე გასვლა, ქვეხიშვილს კი მომდევნო დღეს უნდა ეჭიდავა. ექიმებმა სასწრაფო ზომებს მიმართეს, კედელაშვილიც დაყვა მათ ნებას, უკიდურესი თავგამოდების ფასად მოიშორა ზედმეტი კილოგრამები, მაგრამ უძილო ღამემ და არაადამიანურმა ფიზიკურმა დატვირთვამ გამოფიტა და ძალა გამოაცალა.

პირველ მეტოქედ ძალიან ძლიერი ძიუდოისტი, კარგად ნაცნობი უნგრელი მიკლოშ უნგვარი ჰყავდა, რომელსაც სამი თვით ადრე ევროპის ჩემპიონატის ფინალში სძლია. ზაზა დასაწყისში უკეთ გამოიყურებოდა, მაგრამ შემდეგ დაღლილობამ იჩინა თავი და არაქათგამოცლილი, დამატებით დროში დამარცხდა. მომდევნო დღეს, მეორე წრეში დამარცხდა დავით ქვეხიშვილიც, მას მიჰყვა საბა გავაშელიშვილი. ძიუდოისტთა გუნდი თითქოს ფსიქოლოგიურად მოიშალა. ინფორმაცია საქართველოში ომის მიმდინარეობის შესახებ სპორტსმენებზე სულ უფრო მძიმედ მოქმედებდა. ოთხი დღის განმავლობაში ოთხმა ქართველმა ძიუდოისტმა ჯამში მხოლოდ ერთი გამარჯვება მოიპოვა. ამიტომ გაჩნდა შიში, რომ შეიძლებოდა ქართველ ძიუდოისტებს ოლიმპიადა უმედლოდ დაეტოვებინათ.

არადა, ძიუდო ქართული სპორტის ერთადერთ სახეობად რჩება, სადაც ქართველები ოლიმპიადიდან სამშობლოში მედლის გარეშე არ ბრუნდებოდნენ. ძიუდო ოლიმპიადის პროგრამაში პირველად 1964 წელს ტოკიოში გამოჩნდა. ფარნაოზ ჩიკვილაძემ და ანზორ კიკნაძემ ამ ოლიმპიადაზე ბრინჯაოს მედლები მოიპოვეს. 1968 წელს მეხიკოს ოლიმპიური თამაშების პროგრამაში ძიუდო არ ყოფილა. 1972 წლიდან კი სპორტის ეს სახეობა, ოლიმპიადების პროგრამაში მუდმივადაა. ამ ოლიმპიდაზე შოთა ჩოჩიშვილი ჩემპიონი გახდა, გივი ონაშვილი კი ბრინჯაოს მედალს დაეუფლა. 1976 წელი — რამაზ ხარშილაძე — ვერცხლი, შოთა ჩოჩიშვილი — ბრინჯაო, 1980 წელი — შოთა ხაბარელი — ოქრო, თემურ ხუბულური — ვერცხლი. 1984 წლის ოლიმპიადას საბჭოთა კავშირმა ბოიკოტი გამოუცხადა და შესაბამისად ლოს-ანჯელესში ასპარეზობა ვერც ქართველებმა შეძლეს. 1988 წელი — ამირან ტოტიკაშვილი, ბრინჯაო, გიორგი თენაძე, ბრინჯაო. 1992 წელი — დავით ხახალეიშვილი, ოქრო; 1996 წელი — სოსო ლიპარტელიანი, ბრინჯაო; 2000 წელი — გიორგი ვაზაგაშვილი, ბრინჯაო; 2004 წელი — ზურაბ ზვიადაური, ოქრო; ნესტორ ხერგიანი — ვერცხლი.

...პეკინში ჯერ კიდევ არ ეასპარეზათ ირაკლი ცირეკიძეს, ლევან ჟორჟოლიანსა და ლაშა გუჯეჯიანს, მაგრამ ოთხი დღის შედეგების შემყურე გულშემატივარი იმედიანად მაინც არ იყო. საქართველოს სამეცნიერო ჯგუფის ხელმძღვანელი გურამ რატიშვილი კი ცირეკიძეზე ამბობდა: „მაგას ხომ ნერვები არ აქვს, შეუძლია ჩემპიონობა“.

* * *

ზურაბ ცირეკიძემ ქუთაისში დიდი ხნის ნანატრი ბინა მიიღო. ოჯახი ტოვებდა ახალსოფელს და საცხოვრებლად იმერეთის მთავარ ქალაქში გადადიოდა. ამით ბოლო მოეღებოდა თხუთმეტწლიან ყოველდღიურ მგზავრობას სამსახურში ტყიბულიდან ქუთაისში. ცოლი რომ მოიყვანა, უფრო მეტი ენერგიით დაიწყო მუშაობა, მაგრამ გზას ბევრი დრო მიჰქონდა. სანამ დაოჯახდებოდა, სამსახურისკენ გზა ასე გრძელი და ხანგრძლივი არ ეჩვენებოდა. ქუთაისის ხორცკომბინატამდე მგზავრობას დაახლოებით საათნახევარს ანდომებდა. როცა ოჯახს მოეკიდა, სულ უფრო მეტად ფიქრობდა ქუთაისში საცხოვრებლად გადასვლაზე.

ზურაბის მეუღლეს, ქალბატონ ზეინაბს გათხოვების შემდეგ სამსახურისთვის თავის დანებება მოუწია. თერჯოლის სამშობიაროში ექთნად მუშაობდა, მაგრამ ახალსოფლიდან თერჯოლაში სიარული იოლი არ აღმოჩნდა. არადა, უსამსახუროდ ვერ იქნებოდა, რადგან მხოლოდ ქმრის ჯამაგირი ოჯახისთვის საკმარისი არ იყო და მანაც სამუშაო სახლთან უფრო ახლოს მონახა. შეიღებოდა რომ ეყოლა, სამსახურს მაინც ვერ შეეღებოდა, სტაჟი გაგინყდებოდა ეუბნებოდნენ. სამუშაო დღეები მოიკლო და ბავშვებს უფრო მეტ დროს უთმობდა.

უფროსი ვაჟი ბესო ოთხი წელი ახალსოფლის სკოლაში დადიოდა. რაკი ქუთაისს და ახალ გარემოს ჯერ კიდევ შეგუებულები არ იყვნენ, უმცროსი ირაკლიც თავიდან სოფლის სკოლაში მიიყვანეს, ხოლო როცა ზამთარმა მოატანა, სასწავლებლად ქუთაისის 38-ე სკოლაში გადაიყვანეს. იმ დროს სპორტულ ჯგუფში ვარჯიში ჩვეულებრივი ამბავი იყო. ბესომ და მისმა თანატოლებმაც თავისუფალ ჭიდაობაზე სიარული გადაწყვიტეს. კლასელები თუ მეზობლები შეიკრიბებოდნენ და ერთად დადიოდნენ საჭიდაო დარბაზში. ირაკლიც თან დაჰყავდათ, პარალელურად ჭადრაკითაც იყო გატაცებული. ასე გაგრძელდა სამი თვე. საჭიდაო დარბაზი საკმაოდ შორს იყო და ბიჭებს

10 წლის ირაკლი
ცირევიძე (მარცხნივ)
თანაკლასელებთან

ძირითადად ტროლეიბუსით უხდებოდათ მგზავრობა. მერე ჭიდაობის სექცია დაიხურა და ირაკლი მთლიანად ჭადრაკზე გადაერთო, თუმცა დიდხანს ვერც ჭადრაკს შემორჩა.

იმ პერიოდში ავანგარდში (ასე ეძახიან უბანს ქუთაისში, სადაც ცირეკი-ძეები ცხოვრობენ) ჯერ კიდევ მშენებლობები იყო გაჩაღებული. ცოტა ხანში მწყობრში ჩადგა სკოლის ახალი შენობა და დღის წესრიგში დადგა სახლთან უფრო ახლოს მდებარე სკოლაში გადმოსვლა. სპორტული სკოლა-ლიცეუმი — ასე ეძახდნენ ქუთაისში ახლადგაბნნილ სკოლას. აქ თავიდანვე რამდენიმე სპორტული სექცია ამოქმედდა და მოსწავლეები ვალდებული იყვნენ რომელიმე სექციაში ჩანერილიყვნენ. მათ არჩევანი კრივს, ფარიკაობას, კალათბურთს, ძიუდოსა და ჭადრაკს შორის უნდა გაეკეთებინათ. ირაკლის ყველაზე მეტად ფეხბურთი იზიდავდა, მაგრამ რადგან სკოლა-ლიცეუმში ფეხბურთის სექცია არ არსებობდა, კრივის სექციაში ჩაენერა, თუმცა მალე მობეზრდა ხელების ქნევა და კრივს თავი მიაწება. მერე უფროსი ძმისა და რამდენიმე თანაკლასელის მსგავსად, ძიუდოს სექციაში ჩაერთო. ძიუდოისტებს დაზმირ ონიანი ავარჯიშებდა. მაგ დროს ოლიმპიადა რა იყო, გაგონილიც არ ჰქონდა. შემდეგ ოლიმპიადაც გაიგო და ისიც, რომ მათ ქალაქში ცხოვრობდა ოლიმპიური ჩემპიონი დავით ხახალეიშვილი.

ქვეყანაში რთული პერიოდი იდგა. ქუთაისში ტრანსპორტი თითქმის არ მოძრაობდა. არ იყო ტაქსი, ავტობუსი, მსუბუქი მანქანაც იშვიათად გაივლიდა, რადგან ქურდობა და ყაჩაღობა ჩვეულებრივი ამბავი გახდა. მხოლოდ ტროლეიბუსი დადიოდა, ისიც იმიტომ, რომ ვინმე ვერ მოიპარავდა და ვერსად ვერ გადამაღავდა. წარმოებები იხურებოდა. ხორცკომბინატმაც შეწყვიტა მუშაობა და ზურაბ ცირეკიძე უსამსახუროდ დარჩა. ოჯახს ცოტა დანაზოგი ჰქონდა, მანქანის ყიდვას აპირებდნენ, მაგრამ არ დასცალდათ, ფული ისე უცებ გაუფასურდა. ოჯახის უფროსი იძულებული გახდა შაბათ-კვირას ისევ სოფელში გამგზავრებულიყო და მინა დაემუშავებინა. მატარებლით მგზავრობაში უფრო მეტი დრო ეხარჯებოდა, ვიდრე ადრე. სპორტისთვის ქალაქში თითქმის აღარავის ეცალა, თუმცა ცირეკიძეები სკოლა-ლიცეუმში ვარჯიშს მაინც აგრძელებდნენ.

პატარა ირაკლის ძიუდოზე მისვლისას კომონო არ ჰქონია, თუმცა ის გამონაკლისი არ იყო. კომონოს გარეშე დარბაზში ბევრი ვარჯიშობდა. ზოგს შარვალი არ ჰქონდა, ზოგს ზედა ჩასაცმელი და ბიჭები ვარჯიშზე ჩვეულებრივი სპორ-

ტული ტანსაცმლით მიდიოდნენ. ამიტომ, როდესაც მამამ კიმონო უყიდა, ირაკლიმ მეტი მონდომებით გააგრძელა ვარჯიში.

გაკვეთილების შემდეგ, ძიუდოში ვარჯიშის დაწყებამდე ორიოდე საათი ჰქონდა. მივიდოდა სახლში, ისადილებდა და ცოტა ხანში ისევ სკოლაში მიდიოდა სავარჯიშოდ, თუმცა გზად ფეხბურთის თამაშს და დალლას ასწრებდა ხოლმე. სწავლისთვის დრო სადამოსლა რჩებოდა. სწავლა არ ეზარებოდა და მასწავლებლებს სამდურავი არ ეთქმოდათ.

თანაკლასელებთან ერთად ვარჯიში ეხალისებოდა, მაგრამ თანატოლებს ვერაფრით სჯობდა. მისი კლასელები ძიუდოში უფრო გამოცდილები იყვნენ და მათთან პაექრობა უჭირდა. ცოტა ხანში შეჯიბრებებზე გამოსვლის დროც დადგა. ქუთაისის პირველობაზე მოუწია ასპარეზობა, მაგრამ პირველსავე შეხვედრაში დამარცხდა. მოწინააღმდეგეს რომ შეხედა, მიხვდა, მასზე საკმაოდ ასაკოვანთან უწევდა დაჭიდება. ამას სხვებიც ხედავდნენ, მაგრამ მაინც აჭიდავეს. აჭიდავეს და თავისი პირველი შეჯიბრების პირველი შეხვედრა შებოჭვით წააგო. ირაკლი თავიდან შეჯიბრებებზე მშობლის დასწრებასაც განიცდიდა და ამიტომაც აგებდა. ჭიდაობისას ერთგვარი შიშიც იპყრობდა, მაგრამ თანდათან ეს გრძნობა მისთვის საერთოდ უცხო გახდა. ამასთან, ჭიდაობისას უხეში შეცდომა იშვიათად მოსდიოდა, საკმაოდ ჭკვიანურად ჭიდაობდა.

12 წლისას უკვე რეგიონის პირველობაზე მოუწია ასპარეზობა. დაზმირ ონიანმა თავისი შეგირდები მიკროავტობუსში ჩასხა და საასპარეზოდ თერჯოლაში წაიყვანა. ამ დროს ირაკლი 38 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში გამოდიოდა. ბევრისთვის მოულოდნელად, ყველა მეტოქეს აჯობა და თავისი პირველი შეჯიბრება მოიგო.

დაზმირ ონიანის მოსწავლეები საქართველოს პირველობებზეც წარმატებით ასპარეზობდნენ. ირაკლი მეტწილად პრიზიორთა შორის ხვდებოდა, მაგრამ პირველი ადგილი სანატრელი ჰქონდა. 1995 წელს საქართველოს ასაკობრივი პირველობა თელავში ჩატარდა და აქ გამარჯვება აღარავის დაანება. შემდეგ იყო შეჯიბრებები ახმეტაში, საგარეჯოში, ლენტეხში. ირაკლი მუდმივად საპრიზო სამეულში ხვდებოდა. ლენტეხში შეჯიბრების შემდეგ ძიუდოს ცნობილმა სპეციალისტმა ბერდია გუგავამ ახალგაზრდა ძიუდოისტები კიმონოებით დაასაჩუქრა. ერთი კომპლექტი ირაკლისაც ერგო. პატარა ძიუდოისტის სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა, ჯილდო ხომ მან თავისი შრომით და მიღწეული შედეგით

2006 წელს ლისაბონში გამართულ მსოფლიო თასის ფინალში ირაკლი ცირეკიძემ ესპანელ დავიდ ალარზას მოუგო

დაიმსახურა. ეს კიმონო შემდეგ კარგა ხანს ატარა. ზოგჯერ დაეხეოდა, მაგრამ დაკრებულ კიმონოთი ვარჯიში არავის ეთაკილებოდა. იმ წლებში, საქართველოს პირველობებზე გამარჯვებულთა შორის ხშირად ხვდებოდნენ ქუთაისის სკოლა-ლიცეუმის მოსწავლეები, მაგრამ მათ რიგებში არ იყო ირაკლი ცირეკიძე. ამიტომაც ხშირად მიუღია საყვედური დაზმირ ონიანისგან, რომელსაც რამდენიმეჯერ ვარჯიშიდანაც კი დაუთხოვია: „ზარმაცი ხარ, არ ვარჯიშობ, როგორც საჭიროა, წადი, მშობელი მოიყვანეო.“

მერე დაზმირის ვაჟს, თამაზ ონიანს დაუმეგობრდა და მასთან ერთად სავარჯიშოდ გვიანობამდე რჩებოდა დარბაზში. თამაზ ონიანი თავადაც ძიუდოსისტი იყო, მაგრამ აქტიური სპორტსმენის კარიერის გაგრძელებას მწვრთნელო-

ბა არჩია, ფიზკულტურის ინსტიტუტში ჩააბარა და ბავშვებს მამასთან ერთად ავარჯიშებდა. ირაკლის უფრო მეტად თამაზთან ვარჯიში იზიდავდა, რადგან მათ შორის ასაკობრივი სხვაობა შედარებით მცირე იყო, თანაც სპარინგპარტნიორობაც კარგად გამოსდიოდათ. პირველი წარმატებების შემდეგ, ვარჯიშებს უფრო ხშირად ესწრებოდა ირაკლის მამაც.

1997 წელს პორტუგალიაში ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი ტარდებოდა, სადაც ქართველ ძიუდოისტებსაც უნდა ეასპარეზათ. თამაზი ირაკლის უფრო მეტი ხალისით ავარჯიშებდა — იქნებ რამე გამოვიდეს და ფესტივალის შესარჩევი ტურნირი მოიგოო. ამ დროს ირაკლი უკვე 50 კილოგრამამდე იწონიდა. ერთ-ერთ ვარჯიშზე მოულოდნელად ფეხი იტკინა, მუხლში სითხე ჩაუდგა

2008 წლის ევროპის ჩემპიონატზე ირაკლი ცირეკიძემ ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა

და თითქმის ორი თვე გაუცდა. თამაზს შეგირდისა მაინც სჯეროდა, გამოჯანმრთელების შემდეგ, სპეციალური გრაფიკით ავარჯიშებდა. სკოლიდან მოსწავლეები უკვე დაითხოვეს, ვარჯიშებიც აღარ ტარდებოდა, მაგრამ თამაზი და ირაკლი მაინც მიდიოდნენ სპორტდარბაზში და შესარჩევი ტურნირისთვის ემზადებოდნენ. შრომამ შედეგი გამოიღო. ირაკლიმ შესარჩევ ტურნირში თავი გამოიჩინა, თუმცა ოლიმპიურ ფესტივალზე წამსვლელთა ვინაობა ჯერ კიდევ არ იყო გარკვეული. ჭაბუკთა ნაკრების მწვრთნელმა ამირან ტოტიკაშვილმა ძიუდოსტები თურქეთის საერთაშორისო ტურნირზე გამოსცადა. ირაკლის ფეხი კვლავ ანუხებდა და კარგად ვერ მოემზადა, თუმცა კონკურენტებს მაინც აჯობა და პორტუგალიაში მისი წასვლის ამბავიც გადაწყდა. მტკივანი ფეხი სრულყოფილი ვარჯიშის საშუალებას არც შემდეგ აძლევდა, სათანადოდ ვერც ოლიმპიური ფესტივალისთვის მოემზადა და პორტუგალიაში მხოლოდ მეშვიდე ადგილზე გავიდა.

იმ წლებში სპორტი მიზერული თანხით ფინანსდებოდა. სახელმწიფო მოხელეები ნაკლებად ფიქრობდნენ სპორტული სექციების დაფინანსებაზე, დარბაზებში ინვენტარი საკმარისი არ იყო. ძიუდოსტებს სავარჯიშოდ და საშეჯიბროდ ტატამი სჭირდებოდათ. ქუთაისელ ძიუდოსტებს ტატამიც სანატრელი ჰქონდათ.

ერთხელ ქუთაისს საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ჯანო ბაგრატიონი და გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი სტუმრობდნენ. მათ იმერეთის რეგიონში საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებული თემურ შაშიაშვილი მასპინძლობდა. შეხვედრისას დაზმირ ონიანმა სტუმრების ყურადღება მიიქცია და მოულოდნელად... ლექსი წარმოთქვა:

„თქვენი ნახვა თუ მომირჩენს გულს ისედაც მტკივანს,
გესალმებით პრეზიდენტს და გენერალურ მდივანს,
ერთი თხოვნა მომაქვს თქვენთან, რაც ძვალ-რბილში ატანს,
სიცოცხლეში თუ მომასწრებთ საოცნებო ტატამს.“

ამის თქმაზე სტუმრებმა გულიანად გაიცინეს. თემურ შაშიაშვილმა კი დაზმირ ონიანს მიმართა — თქვენ მწვრთნელი ხართ თუ პოეტიო. დაზმირიც არ დაიბნა და მხარის გუბერნატორს ლექსით უპასუხა:

„ვასწავლო, ლექსიც დავწერო, ქვეყნად ამისთვის მოვედი,
ხომ შეიძლება, რომ იყოს, კაცი მწვრთნელიც და პოეტიც“.

სტუმრებმა სიცილს უკვე ტაშიც მოაყოლეს, მაგრამ ქუთაისელი ძიუდოსტების მდგომარეობა არც ამის შემდეგ გაუმჯობესებულა. დაზმირ ონიანისთვის ტატამი ისევ ოცნებად რჩებოდა. ვარჯიშების ჩატარება ძალიან ჭირდა. ბავშვებს კომონობიც არ ჰქონდათ. შვილებისთვის პირობების შექმნას მშობლებიც ვეღარ ახერხებდნენ. შეჯიბრებაზე წასასვლელად ფული იყო საჭირო — ტრანსპორტი, სასტუმრო, კვება. თუ ძიუდოსტი შეჯიბრებაზე არ გამოვიდოდა, ვარჯიშიც აზრს კარგავდა, ამიტომ იყო შემთხვევები, როდესაც პერსპექტიულ ძიუდოსტებს უფულობის გამო ვარჯიშისთვის თავი დაუწებებიათ. განსაკუთრებით ჭირდა ზამთრის პერიოდში, როდესაც დარბაზში არც გათბობა იყო და არც ელექტროენერგია. ხანდახან დარბაზს შეშის ლუმლით ათბობდნენ, უშუქობას კი სანთლებით ებრძოდნენ. ცხელ წყალზე და შხაპზე ხომ ლაპარაკიც ზედმეტი იყო. ბავშვები ტანსცმელს სიბნელეში იცვლიდნენ და სახლში დაბრუნებულებს არაერთხელ აღმოუჩენიათ, რომ ვარჯიშიდან სხვისი ტანსაცმლით წამოსულან.

ირაკლისაც ასეთ პირობებში უწევდა ვარჯიში, ძიუდოსთვის თავის დანებებაზე მასაც უფიქრია, მაგრამ ამის უფლებას მშობლები არ აძლევდნენ. სკოლა-დამთავრებული ჭაბუკი მომავალზე ფიქრობდა, მაგრამ სპორტული პერსპექტივის იმედი ნაკლებად ჰქონდა. სკოლა-დამთავრებულებს დაზმირ ონიანიც ვეღარ აქცევდა ჩვეულ ყურადღებას და ვარჯიშს არაერთი ძიუდოსტი შეეშვა, მათ შორის ისეთებიც, რომლებიც ირაკლიზე ძლიერები იყვნენ და პერსპექტიულებად მიიჩნეოდნენ. ზოგიერთმა სწავლის გაგრძელებაზე დაინყო ფიქრი, ზოგმა სამუშაო მოძებნა, ზოგს კი გულმა ქუჩისკენ გაუწია.

დედის დაჟინებული თხოვნით, ირაკლი ვარჯიშსაც აგრძელებდა და სწავლასაც. პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტი გახდა, ძიუდოში კი ინტენსიურად აღარ ვარჯიშობდა, დარბაზში ხანდახან თუ შეივლიდა.

წლის განმავლობაში ძიუდოსტებს, ფაქტობრივად, მხოლოდ ერთ შეჯიბრებაში — საქართველოს ჩემპიონატში უწევდათ ასპარეზობა და იქ თუ ვერ გაიმარჯვებდი, ყურადღებას არაფერს მოგაქცევდა. წონის თანდათანობით მატების გამო, ირაკლი ახალ-ახალ წონით კატეგორიაში ასპარეზობდა, შესაბამისად, ახალ კონკურენტებთან უწევდა დაპირისპირება და მათთან გამკლავება უჭირდა. გამარჯვებებმაც იკლო.

დაღმასვლის პერიოდი რამდენიმე წელი გაგრძელდა.

მშობლებს, ცხადია, ირაკლი ქუჩისთვის არ ემეტებოდათ. ზურაბ ცირეკიძე ცნობილ მწვრთნელთან, ომარ მერაბიშვილთან მივიდა და დახმარება სთხოვა, მაგრამ ომარმა უარით გამოისტუმრა: „დაზმირის მოსწავლეებს არ ვლებულობო.“ თავად დაზმირ ონიანი წინააღმდეგი არ იყო, რომ ირაკლის ომარ მერაბიშვილთან გაეგრძელებინა ვარჯიში. ზურაბმა იხტიბარი არ გაიტეხა, მეორედაც მივიდა ომარ მერაბიშვილთან, მაგრამ ისევ უარი მიიღო. ირაკლიმ ვარჯიშს უკვე თავი დაანება, მეტ დროს ქუჩაში ატარებდა. მამა შვილის ბედზე ნუხდა და სამი თვის თავზე კიდევ ერთხელ სცადა ბედი: „ბავშვი დამელუპება, საერთოდ აღარ ვარჯიშობს, სმა დაინყო. იაროს თქვენთან, იქნებ რამე გამოვიდესო.“ როგორც იქნა, დაიყოლია მერაბიშვილი, რომელმაც მალე დაინახა, რომ საქმე ჰქონდა წესიერ ახალგაზრდასთან წესიერი ოჯახიდან. ირაკლი თითქოს მონდომებული ჩანდა, ასეთებს კი მერაბიშვილი სწყალობდა, მაგრამ თუ ვინმეს სიზარმაცეს შეამჩნევდა, პირდაპირ ეტყოდა: „დროს ტყუილად ჰკარგავ, შენგან ძიუდოსტი არ გამოვა და რისთვის დადიხარ ამ დარბაზშიო.“ ძალიან მომთხოვნი იყო და დისციპლინას დიდ ყურადღებას აქცევდა. როგორც კი ომარ მერაბიშვილი დარბაზში ფეხს შედგამდა, მაშინვე ყველაფერი თავისთავად ლაგდებოდა — დავით ხახალეიშვილის, აკაკი კიბორძაღის და სხვა ჩემპიონების აღმზრდელს შეუვალი ავტორიტეტი ჰქონდა. ახალგაზრდა ძიუდოსტების მშობლებმა, რა თქმა უნდა, ეს იცოდნენ და სწორედ ამიტომ იყო, რომ სკოლადამთავრებულები ხშირად ომარ მერაბიშვილთან აგრძელებდნენ ვარჯიშს. ასეთები კი ძირითადად ისინი იყვნენ, ვისაც მართლა სურდა ვარჯიში და რომელთათვისაც ძიუდო მხოლოდ გართობა აღარ იყო. ხანდახან, როცა ირაკლისაც შეეტყობოდა ზერელობა, მერაბიშვილი დედამისს ურეკავდა: „ქალბატონო ზეინაზ, თქვენ უფრო დაგიჯერებთ, მეტი ხათრი აქვს თქვენი. შეიძლება ირაკლისგან დიდი ძიუდოსტი გამოვიდეს. დაგვეხმარეთ, გააკონტროლეთ და უთხარით, უფრო სერიოზულად მოეკიდოს საქმეს.“ დედის შეგონების შემდეგ, ირაკლი ჩვეულად გააგრძელებდა ხოლმე ვარჯიშს.

81 კვ წონითი კატეგორია იმ დროისთვის საქართველოს ეროვნული ნაკრების სუსტი წევრი იყო. ეს ერთადერთი წონითი კატეგორია აღმოჩნდა, რომელშიც ქართველებმა სიდნეის ოლიმპიადის ლიცენზია ვერ მოიპოვეს. იმ პერიოდში რუსეთიდან საქართველოში დაბრუნდა გრიგოლ მამრიკიშვილი, რომელმაც მაშინვე მიიპყრო სპეციალისტთა ყურადღება. მამრიკიშვილმა კონკურენციაში

2007 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის პრიზიორები 90 კგ წონაში (მარცხნიდან): ილიას ილიადისი (საბერძნეთი), ირაკლი ცირეკიძე, რობერტო მელონი (იტალია) და ივან პერშინი (რუსეთი). რიო დე ჟანეირო

აჯობა სხვა ძიუდოსტებს და დამსახურებულად მოიპოვა ადგილი საქართველოს ახალგაზრდულ ნაკრებში, რომელიც მსოფლიოს ჩემპიონატზე გაემგზავრა. მამრიკიშვილი ჩემპიონის ტიტულით დაბრუნდა და უკვე ეროვნული ნაკრების კანდიდატი გახდა. მამრიკიშვილი და ცირეკიძე ერთად ვარჯიშობდნენ. ირაკლი ატყობდა, რომ მამრიკიშვილი მასზე ძლიერი იყო და, შესაბამისად, შეჯიბრებებზეც უკეთ ასპარეზობდა. საქართველოს მორიგ ჩემპიონატში ირაკლიმ მესამე ადგილი დაიკავა, მაგრამ მაშინ ბრინჯაოს მედალოსნებს სანაკრებო შეკრებაზე მოხვედრის მცირე შანსი ჰქონდათ. ნაკრების მთავარი მწვრთნელი შოთა ხაბარელი, ფინანსების სიმწირის გამო, იძულებული იყო საერთაშორისო შეჯიბრების წინ შეკრებაზე მხოლოდ გამორჩეული ძიუდოსტები წაეყვანა. შესაბამისად, შეკრებაზე ძირითადად საქართველოს ჩემპიონატის ფინალისტები ხვდებოდნენ.

ირაკლიმ სამბოშიც სცადა ბედი და საქართველოს ჩემპიონი გახდა, მაგრამ, ისევ უსახსრობის გამო, ევროპის ჩემპიონატზე გამოსვლა ვერ შეძლო. იმ დროს ძიუდოსტთა ნაკრები მსოფლიოს გუნდური ჩემპიონატისთვის ემზადებოდა და ბორჯომში შეკრებას გეგმავდა. ომარ მერაბიშვილმა შოთა ხაბარელს სთხოვა, კარგი ბიჭია, ნაიყვანე შეკრებაზე, ნაკრების წევრებისთვისაც კარგი იქნება და თვითონ ამისთვისაც. ხაბარელი, როგორც წესი, ითვალისწინებდა მერაბიშ-

ვილის თხოვნას. ბორჯომში მაშინ ნაკრების 15 ძიუდოსტი ემზადებოდა, მათ შორის იყო ირაკლი ცირეკიძეც. ირაკლიმ იცოდა, რომ მსოფლიოს ჩემპიონატზე ვერ გაემგზავრებოდა, მაგრამ მაინც გულიანად ვარჯიშობდა, თან თანაგუნდელებს სპარინგ-პარტნიორობას უწევდა. ატყობდა, რომ შოთა ხაბარელი ცუდი თვალით არ უყურებდა. ირაკლის ეგრეთწოდებული „გადავლება“ კარგად გამოსდიოდა და ამის გამო მწვრთნელის ქებაც დაიმსახურა. ეროვნულ ნაკრებთან ერთად პირველი ვარჯიშით ირაკლიც კმაყოფილი დარჩა. იმ წელს ჩვენმა ნაკრებმა მსოფლიოს გუნდურ ჩემპიონატში მეორე ადგილი დაიკავა. ქართველები შვეიცარიის ქალაქ ბაზელში გამართულ შეჯიბრებაში მხოლოდ ფინალში დამარცხდნენ იაპონელებთან.

ირაკლი თავის დროს ელოდა. 87-88 კილოგრამს იწონიდა, თუმცა მწვრთნელები ურჩევდნენ 81 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში ეასპარეზა. ეს წონა საქართველოს ნაკრებისთვის ისევ რჩებოდა სუსტ ნერტილად და ახალგაზრდებს აქ დამკვიდრების უფრო მეტი შანსი ჰქონდათ. გრიგოლ მამრიკიშვილი უფროსებში მაინცდამაინც წარმატებით ვერ ასპარეზობდა. შიდა კონკურენციაში სხვებს სჯობდა, მაგრამ მწვრთნელ-სპეციალისტები და გულშემატკივრები მისგან საერთაშორისო წარმატებებს ითხოვდნენ და როდესაც მამრიკიშვილი ამას ვერ ახერხებდა, ნაკრების მწვრთნელები იძულებულნი იყვნენ ამ წონაში ახალგაზრდები გამოეცადათ.

ირაკლის საკმაოდ უჭირდა წონის დაკლება, თუმცა, მიუხედავად ამისა, საქართველოს ჩემპიონატისთვის თითქოს ურიგოდ არ მომზადებულა და წარმატების იმედიც ჰქონდა. პირველი შეხვედრა მოიგო კიდეც, მეორე შეხვედრასაც დიდი უპირატესობით იგებდა, მაგრამ შემდეგ შებოჭვაზე მოყვა და საერთოდ უმედლოდ დარჩა. ეს მისთვის ყველაზე დიდი იმედგაცრუება იყო. ამ ერთი წაგებით თითქოს ყველაფერი დასრულდა, რადგან იცოდა, რომ მინიმუმ ერთი წლით ემშვიდობებოდა საქართველოს ნაკრებს და საერთაშორისო შეჯიბრებებს. თბილისში რომ ეცხოვრა, შეეძლო ნაკრებთან ერთად ევარჯიშა და მთავარი მწვრთნელის თვალთახედვის არეში მოხვედრილიყო. ქუთაისში ისევ თავისი მწვრთნელი ომარ მერაბიშვილი თუ დაუდგებოდა გვერდში, მაგრამ მწვრთნელთან თავს დამნაშავედ გრძნობდა, რადგან იმედები ვერ გაუმართლა. მწვრთნელი კი ეუბნებოდა — ივარჯიშეო, მაგრამ გულს ვერ უდებდა. ამ ყველაფერს ძმის — ბესოს ავადმყოფობაც დაემატა და ირაკლი ძიუდოს საერთოდ შეეშვა.

ბესოც დაზმირ ონიანთან დადიოდა ძიუდოზე და საკმაოდ პერსპექტიულ სპორტსმენად მიიჩნეოდა, მაგრამ განათლების სისტემაში შემოღებული ცვლილებების გამო, იძულებული გახდა ბოლო კლასებში სხვა სკოლაში გადასულიყო და ძიუდოსაც თავი დაანება. სკოლის დამთავრების შემდეგ კი მშობლებს მისი გაკონტროლება საკმაოდ გაუჭირდათ. ბესომ სოფელში წასვლა არჩია და ძირითადად იქ ცხოვრობდა. შემდეგ კი თავის რამდენიმე თანატოლთან ერთად რუსეთში წასვლა გადაწყვიტა: „ხომ ვხედავ, რამდენს წვლობთ და შრომობთ, თავი მაინც ძლივს გაგვაქვს, ამიტომ აჯობებს წავიდე და იქნება რამით დაგვხმაროთო,“ - ეუბნებოდა დედ-მამას. მშობლებმა შეილს გადაწყვეტილება ვერ შეაცვლივინეს. ბესო ორ თანატოლთან ერთად წავიდა რუსეთში. იქიდან ოჯახს ხშირად ეხმიანებოდა და ანუგეშებდა. დედამ ორჯერ ჩააკითხა და მისი საქართველოში ჩამოყვანა მოახერხა. ბესო, თურმე, რამდენიმეჯერ გაციებულა რუსეთში, ოჯახის წევრებს კი ამის შესახებ არაფერს ეუბნებოდა. ფილტვები უკვე ცუდ მდგომარეობაში ჰქონდა. ავადმყოფი თბილისში დაანვინეს. ირაკლი მთელ დროს ძმის გვერდით ატარებდა. ბესო თითქოს ცოტა მომჯობინდა, მაგრამ მოულოდნელად მისი მდგომარეობა მკვეთრად გაუარესდა და გარდაიცვალა.

უფროსი ძმის გარდაცვალება ირაკლისთვის, ცხადია, მძიმე ფსიქოლოგიური დარტყმა იყო. ბოლო დროს ისედაც იშვიათად ვარჯიშობდა, ახლა კი სპორტზე საერთოდ აიცრუა გული. ისევ ქალბატონმა ზეინაბმა იაქტიურა — ომარ მერაბიშვილთან მივიდა რჩევისთვის. დედამ აღარ იცოდა რა ექნა, ღირდა შვილის ძიუდოში დარჩენა, თუ ცნობილ მწვრთნელთან მისულს შვილისთვის სადმე სამსახურის გამოძებნა ეთხოვა. საბოლოოდ, ირაკლი ძიუდოში დარჩა და კვლავ ომარ მერაბიშვილის ხელმძღვანელობით გააგრძელა ვარჯიში. მწვრთნელს თავისი გეგმა ჰქონდა და კროსი ამ გეგმის ნაწილი იყო. შაბათობით შეიკრიბებოდნენ ხოლმე ახალგაზრდა ძიუდოისტები და სირბილით გაუყვებოდნენ სათაფლისკენ მიმავალ გზას. განსაკუთრებით ძნელი იყო ორკილომეტრიანი აღმართის არბენა. სხვების მსგავსად, კროსი ირაკლისაც ეჯავრებოდა, დაღლილობის გამო უტერია კიდეც, მაგრამ მწვრთნელს მაინც თავისი გაჰქონდა. ირაკლიც უფრო გულმოდგინედ ვარჯიშობდა. ჯერ კიდევ ვერ გადაეწყვიტა, რომელ წონაში გამოსულიყო. 81 კგ წონით კატეგორიაში საასპარეზოდ წონის დაკლება მოუწევდა, მომდევნო — 90 კგ წონაში კი ნაკრების ლიდერი იყო მსოფლიოს ჩემპიონა-

2008 წელს საქართველოს
ძიუდოსიტა ნაკრებმა
მეორედ მოიპოვა
მსოფლიოს გუნდური
ჩემპიონის ტიტული.
ამ წარმატებაში თავისი
წვლილი ირაკლი
ცირეკიძემაც შეიტანა.
ტოკიო

ირაკლი ცირეკიძე და
ვარლამ ლიპარტელიანი

ტის ორგზის ფინალისტი ზურაბ ზვიადაური. მოკლედ, ცირეკიძე თავის დროს უნდა დალოდებოდა, მაგრამ ხანდახან ეჭვი ეპარებოდა, რომ ეს დრო ოდესმე დადგებოდა.

მწვრთნელი არ ეშვებოდა. მისი ყველაზე მეტად ომარ მერაბიშვილს სჯეროდა. ომარის შვილი და ირაკლის მომავალი მწვრთნელი მერაბ მერაბიშვილი იხსენებს: „მამაჩემი ხშირად მესაუბრებოდა ირაკლიზე, როგორც განსაკუთრებული მონაცემების მქონე ძიუდოისტზე — მაგი იმნაირი ჩხლართია, უსათუოდ მიალწევს დიდ შედეგს. ჯერ დგომი აქვს ისეთი, მასთან ჭიდაობა ნებისმიერს გაუჭირდება. ახლა მთავარია სწორი მიმართულება მივცეთ და მეტს თუ იშრომებს, აი, ნახავ რა ძიუდოისტი დადგებაო.“

ომარ მერაბიშვილი ირაკლის მხოლოდ ერთს თხოვდა — გულმოდგინე ვარჯიშს. ეუბნებოდა, შრომას ნუ დაიზარებ და შედეგი უთუოდ მოვაო. ძალზე ბრაზობდა, როცა ირაკლი დააგვიანებდა ან საერთოდ გააცდენდა ვარჯიშს. ერთ-ერთი გაცდენილი ვარჯიშის შემდეგ, ირაკლი ტოტალიზატორთან შეუმჩნევია მეგობრებთან ერთად. კაცი ლამის გაგიჟებულა. მაშინ არაფერი უთქვამს, მაგრამ მეორე დღეს, დარბაზში მისული ირაკლი დაუმარტოხელეგია და მაგრად უჩხუბია: „ბიჭო, რა გინდა იმ დასაწვავ ტოტალიზატორში, რას ეძებ იქ. არ დაგინახო იქ მეორედ მისული. რით ვერ გაიგე, რომ შენი ტოტალიზატორი ეს დარბაზიაო.“ ირაკლი, თურმე, თავდახრილი უსმენდა მწვრთნელს. აბა, სიტყვას როგორ შეუბრუნებდა, ან რა უნდა ეთქვა. თავადაც ხვდებოდა, რომ მწვრთნელი ცამდე მართალი იყო. ამ ამბავმა შედეგად ის მოიტანა, რომ ვარჯიშებს გაცილებით სერიოზულად მოეკიდა და ცდილობდა ზედმინეენით ზუსტად შეესრულებინა მწვრთნელის დავალება. ირაკლი იმასაც ამჩნევდა, რომ ომარს მის მიმართ სხვანაირი დამოკიდებულება ჰქონდა. ეს ურთიერთობა უფრო მეტი იყო, ვიდრე უბრალოდ მწვრთნელისა და მოწაფისა.

...ათენის ოლიმპიადის წინ საქართველოს ნაკრების კანდიდატებს სანწვრთნელ შეკრებაზე უხმეს. ომარ მერაბიშვილმა ხაბარელს სთხოვა, შეკრებაზე ირაკლი ცირეკიძეც წაეყვანა. ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ამჯერადაც ყურად ილო გამოცდილი კოლეგის თხოვნა. ოლიმპიადისწინა შეკრება კი საქართველოს ნაკრებსაც წაადგა და თავად ირაკლისაც, რომელიც მომავალი ოლიმპიელის, ზურაბ ზვიადაურის გვერდიგვერდ ვარჯიშობდა. ზვიადაურმა ათენის ოლიმპიადაზე ოქროს მედალი აიღო და მთელი საქართველო გაახარა. ზვიადაუ-

რის წარმატებით ირაკლიმაც გაიხარა. მერე კი, როცა ემოციები ჩაცხრა და თავის მომავალზე დაფიქრდა, დიდი პერსპექტივა ველარ დაინახა, რადგან ამჯერად უკვე ოლიმპიურ ჩემპიონთან მოუწევდა კონკურენცია. ზვიადაურის პირველი ნომრობიდან „ჩაჩოჩება“ წარმოუდგენლად ეჩვენებოდა.

ოლიმპიადის შემდეგ საქართველოს ნაკრები ბორჯომში მორიგ შეკრებაზე მიემგზავრებოდა. ძიუდოს არ ჰქონდა იმდენი დაფინანსება, რომ ნაკრების მთავარ მწვრთნელს შეკრებაზე გაფართოებული შემადგენლობა წაეყვანა. ირაკლი შეკრების გარეშე რჩებოდა. ომარ მერაბიშვილმა ხაზარელს კიდევ ერთხელ დაურეკა და სთხოვა, ირაკლი ნაკრების შემადგენლობაში ჩაერთო. მერაბიშვილი ცდილობდა დაერწმუნებინა ნაკრების მწვრთნელი, რომ ირაკლი ცირეკიძეს შეეძლო წარმატების მიღწევა. „შოთა, დამიჯერე, ეს ბიჭი რაღაცას მიაღწევს. ხომ გჯერა ჩემი“.

— რა ვქნა, ვასილიჩ, არ არის ადგილი და როგორ წავიყვანო, — უხსნიდა უარის მიზეზს ხაზარელი.

— ჩემი ადგილი არის? — შეეკითხა მერაბიშვილი.

— შენი ადგილი როგორ არ არის. რას ამბობ, შენთვის ადგილს ყოველთვის გამოვძებნით.

— ჰოდა, ჩემს ადგილზე ჩასვი ირაკლი ცირეკიძე, — მყისვე მიუგო მერაბიშვილმა.

რაღა უნდა ეთქვა ხაზარელს.

შეკრებაზე გამგზავრების წინ მწვრთნელმა შეგირდი ასე დამოძღვრა: „აბა, შენ იცი, ბევრი უნდა იშრომო. შენი ძმა იმ ქვეყნად ელოდება შენს შედეგებს. ხომ ხედავ, შენი მშობლები როგორ წვალობენ, ამხელა ტრაგედია გადაიტანეს. ახლა ისინი შენ შემოგყურებენ, უნდა მონახო შენს თავში ძალა და გაახარო დედის გული.“

შეკრების შემდეგ შოთა ხაზარელი ძალიან კმაყოფილი იყო. მერაბიშვილს დაურეკა და უთხრა: „ვასილიჩ, შენ მგონი არ ცდები. თავისუფლად ჭიდაობს ყველასთან. ამ ბიჭისგან მართლა შეიძლება რაღაც გამოვიდეს.“ მერაბიშვილმა გულით გაიხარა.

შეკრება ირაკლის ძალიან წაადგა. იმდენად კარგ ფორმაში იყო, რომ წონის დაკლებაზე აღარ უფიქრია. საქართველოს ჩემპიონატში 90 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში იასპარეზა და გაიმარჯვა კიდევ. წინ თბილისის საერთაშორისო ტურნირი იყო, რომელიც უკვე „მსოფლიოს თასად“ იწოდებოდა. იცოდა,

თბილისში ზურაბ ზვიადაურიც იჭიდავებდა, მაგრამ „რაც იქნება, იქნებაო,“ — თქვა და ტურნირისთვის მზადებას შეუდგა.

შოთა ხაბარელი ხედავდა, რომ ირაკლი თავდაუზოგავად შრომობდა. მოსწონდა, როცა ძიუდოსტები გადავლებებს აკეთებდნენ, თანაც ცირეკიძის ეს ილეთი სხვებისას არ ჰგავდა, გდებებიც განსხვავებული ჰქონდა. ცირეკიძისთვის ილეთის ჩატარება ყველას უჭირდა. ნაკრებში მუშაობისას ხაბარელს სხვადასხვა ხასიათის ძიუდოსტთან უწევდა ურთიერთობა. ერთთან თუ რბილი მოპყრობა ჭრიდა, სხვასთან სიმკაცრე იძლეოდა შედეგს. ცირეკიძის შემთხვევა სულ სხვა იყო. ზუსტად აუხსნიდი ამოცანას, დავალებას მისცემდი და დანარჩენს თავად ასრულებდა ზედმინეწით. მწვრთნელს მასთან პრეტენზიები თითქმის არ ჰქონდა.

ომარ მერაბიშვილს უხაროდა მოწაფის წარმატება და მეტი ხალისით აგრძელებდა მასთან მუშაობას. ერთხელ, თბილისის ტურნირის წინ, ომარი, მისი ვაჟი მერაბი და ირაკლი მანქანით მოძრაობდნენ ქუთაისში. გზად ახალი ოლიმპიური ჩემპიონის, ზურაბ ზვიადაურის დიდ პლაკატს შეეფეთნენ. ომარი ირაკლის მიუბრუნდა და ეუბნება: „კაცი არ ვიყო, თუ შენი სურათები არ გააკრან აქ. აი ნახავ, თუ არ გავაკვრევენებ!“ თბილისის ტურნირში ცირეკიძე და ზვიადაური ერთმანეთს ფინალში შეხვდნენ. გაიმარჯვა უფრო გამოცდილმა ზვიადაურმა, მაგრამ ცირეკიძემ დაამტკიცა, რომ ნაკრების სრულუფლებიანი წევრი იყო და ტოლ-სწორად პაექრობა ზვიადაურთანაც შეეძლო. ამასობაში მოახლოვდა ევროპის ჩემპიონატი. რაკი მწვრთნელებმა ზვიადაურის დასვენება გადაწყვიტეს, ირაკლის ასეთ პრესტიჟულ შეჯიბრებაში ასპარეზობის შანსი გაუჩნდა. ამ შემთხვევაში მისი უმთავრესი კონკურენტი უკვე მინდია ბოდაველი იყო და ნაკრების მთავარ მწვრთნელს არჩევანი ამ ორ ძიუდოსტს შორის უნდა გაეკეთებინა. ევროპის ჩემპიონატამდე ნაკრები ჩეხეთში საასპარეზოდ წავიდა. ამ ტურნირის შედეგებს კანდიდატების შესარჩევად გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა. ირაკლიმ ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა, ბოდაველი კი უმედლოდ დარჩა. მაშინ გადაწყდა, რომ 90 კილოგრამ წონით კატეგორიაში ევროპის ჩემპიონატზე ირაკლი ცირეკიძე იჭიდავებდა.

ევროპის ჩემპიონატი ჰოლანდიის ქალაქ როტერდამში გაიმართა. მართალია, ზურაბ ზვიადაური ევროპის ჩემპიონატში არ ასპარეზობდა, მაგრამ მეგობრების საქომავოდ ჰოლანდიაში მაინც გაემგზავრა. ცირეკიძე და ზვიადა-

ური სასტუმროში ერთ ნომერში ცხოვრობდნენ. კენჭისყრის შემდეგ ირაკლიმ დაიჟინა, მაჩვენეთ რომელ ჯგუფში მოვხვდი და ვისთან მომიწევს ჭიდაობაო. ნაკრების ექიმი ზურაბ კახაბრიშვილი ეხუმრებოდა — შენთვის რა მნიშვნელობა აქვს, მაინც არავის იცნობო. მართლაც ასე იყო. ირაკლის ევროპის ჩემპიონატამდე მხოლოდ ჩეხეთის ტურნირში ეასპარეზა და როცა უთხრეს, შენს ჯგუფში გრეკოვი მოხვდაო, კარგად ვერც გაიგო, ვინ იყო ეს გრეკოვი, რომლის სიძლიერეზეც ყველანი საუბრობდნენ. უკრაინელ ვალენტინ გრეკოვს აქამდე უკვე ორჯერ ჰქონდა მოგებული ევროპის ჩემპიონატი, ორჯერ ჰყავდა დამარცხებული თავად ზვიად ზვიადაური. აი, სწორედ ამ გრეკოვთან ერთ ჯგუფში მოხვდა ევროპის ჩემპიონატის დებიუტანტი ირაკლი ცირეკიძე. უკრაინელამდე ქართველ ძიუდოისტს ჯერ რუმინელთან შეხვედრა მოუწია, შემდეგ ფრანგთან. ცირეკიძემ ორივეს დამჯერებლად მოუგო. ამ შეხვედრებში მწვრთნელის სკამიდან, იქ სადაც ჩვეულებრივ შოთა ხაბარელი იჯდა, ირაკლის სეკუნდანტობას ზურაბ ზვიადაური უწევდა. გრეკოვთან დაპირისპირებაში ირაკლი კოკას და 2 იუკოს აგებდა. ამ დროს შოთა ხაბარელმა ველარ მოითმინა, ტატამის კიდეზე მწვრთნელის სკამთან მიიჭრა და თავისი ადგილი დაიკავა. ცოტა ხანში გრეკოვი სამჯერ გააფრთხილეს, შემდეგ კი ირაკლიმ მეტოქე იპონზე დასცა და ნახევარფინალში გავიდა, სადაც იტალიელ რობერტო მელონის უნდა შეხვედროდა. ირაკლი ფიქრებით უკვე ფინალში იყო, საბრძოლველად სათანადოდ ველარ განეწყო და დამარცხდა, მესამე ადგილისთვის შეხვედრა კი ოლიმპიურ ჩემპიონთან, ჰოლანდიელ მარკ ჰუიზინგასთან დათმო. ასე დაიკარგა პირველი ევროპული მედლის მოპოვების შანსი.

ევროპის ჩემპიონატიდან დაბრუნების შემდეგ შოთა ხაბარელმა გადაწყვიტა ირაკლი ცირეკიძე 100 კგ წონით კატეგორიაში გამოეცადა, რადგან მსოფლიოს ჩემპიონატში, რომელიც ეგვიპტეში უნდა გამართულიყო, ზურაბ ზვიადაურიც აპირებდა ჭიდაობას. შესაბამისად, 90 კგ წონით კატეგორიაში ზვიადაურს ადგილი დაჯავშნული ჰქონდა. ივერი ჯიქურაულის აქტიური ძიუდოდან წასვლის შემდეგ, ქვემძიმე წონით კატეგორიაში მწვრთნელს ახალი ძიუდოისტების გამოცდა საურდა. არადა, ირაკლის ამ კატეგორიაში საასპარეზოდ წონა არ ჰყოფნიდა. როდესაც საქართველოს ნაკრები თურქეთის ტურნირზე გაემგზავრა, ირაკლი 92 კილოგრამს იწონიდა. თურქეთში თითქოს ცუდად არ გამოსულა და გამოცდილი აზერბაიჯანელი მოვლუდ მირალიევიც კი დაამარცხა. შემდეგ

ირაკლი თანაგუნდელთან გია გუგავასთან დამარცხდა და შოთა ხაბარელმაც კაიროში გუგავას წაყვანა გადაწყვიტა, თუმცა ჩემპიონატის მიღმა არც ცირეკიძე დაუტოვებია და გუნდურ შეჯიბრებაში ჩართო.

ირაკლი ცირეკიძის წინსვლას ბიძგი სწორედ კაიროში გამართულმა მსოფლიოს ჩემპიონატმა მისცა. ამ ჩემპიონატში 90 კგ წონით კატეგორიაში წარუმატებლად იასპარეზა ზურაბ ზვიადაურმა, რომელმაც ერთი შეხვედრაც ვერ მოიგო. იგი ჯერ ეგვიპტელთან, შემდეგ კი ბელორუს ძიუდოისტთან დამარცხდა და ჩემპიონატი უსახელოდ დატოვა. ირაკლი ცირეკიძემ კი გუნდურ შეჯიბრებაში ჩატარებული ორივე შეხვედრა მოიგო და საქართველოს ნაკრებს ბრინჯაოს მედლის მოპოვებაში დაეხმარა. ინდივიდუალურ ასპარეზობაში საქართველოს ნაკრებიდან ერთადერთი მედალი, ისიც ბრინჯაო, ლაშა გუჯეჯიანმა მოიპოვა. სწორედ მაშინ დაიწყო საუბარი ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტიდან შოთა ხაბარელის შესაძლო გათავისუფლების შესახებ. ხაბარელს ყველაზე მეტად სწორედ ზვიადაურის გამო აკრიტიკებდნენ და 90 კგ წონით კატეგორიაში მის დაყენებას შეცდომად უთვლიდნენ. ბევრის აზრით, ამ წონაში ცირეკიძეს უნდა ეჭიდავა. საბოლოოდ, ხაბარელს სიტუაციის გამოსწორება გაზაფხულამდე აცალეს. ხოლო თუ საქართველოს ნაკრები გაზაფხულზე გასამართ ევროპის ჩემპიონატშიც წარუმატებლად გამოვიდოდა, მაშინ მთავარ მწვრთნელს პოსტის დატოვება მოუწევდა.

ნაკრების მწვრთნელებიც სერიოზულად დაფიქრდნენ ზვიადაურის ცირეკიძით ჩანაცვლების შესახებ, თუმცა ეს იმას არ ნიშნავდა, რომ გამოცდილი შოთა ხაბარელი ირაკლი ცირეკიძეს პირველ ნომრობას პირდაპირ უბოძებდა. რა თქმა უნდა, ნაკრების პირველი ნომერი კონკურენციაში უნდა გამოვლენილიყო და ხელალებით ზვიადაურის „ჩამონერა“ სწორი არ იქნებოდა. ამასობაში ზვიადაურს ტრავმები მოეძალა და ძველებურად კარგად ვეღარ ასპარეზობდა.

წინ იყო საქართველოს ჩემპიონატი. საქართველოს ძიუდოს ფედერაციამ გამოაცხადა, რომ ამ ჩემპიონატში უნდა გამოსულიყო ნაკრების ყველა წევრი, რა თქმა უნდა, ტრავმირებულების გარდა. გულშემატკივრები და სპეციალისტები მოუთმენლად ელოდნენ 90 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში ზვიადაურისა და ცირეკიძის ფინალს, მაგრამ ეს ფინალი არ შედგა იმის გამო, რომ ზვიადაური ფინალამდე დამარცხდა. ირაკლი ცირეკიძე საქართველოს ჩემპიონი გახდა, ეს კი ნაკრების პირველი ნომრობისკენ გადადგმული დიდი ნაბიჯი იყო.

ომარ მერაბიშვილი —
ირაკლი ცირეკიძის
მწვრთნელი

იმ წლებში სახელმწიფომ ძიუდოს მეტი ყურადღება მიაქცია და საქართველოს ნაკრებს უფრო მეტ შეჯიბრებებში ასპარეზობის საშუალება მიეცა. ევროპის ჩემპიონატი მაისში ფინეთის ქალაქ ტამპერეში უნდა გამართულიყო, მანამდე კი ნაკრები რამდენიმე შეჯიბრებაში გეგმავდა მონაწილეობას, სადაც გამოიცდებოდა უკლებლივ ყველა ძიუდოისტი, ვისაც კი შეიძლებოდა ნაკრებში მოხვედრის პრეტენზია ჰქონოდა.

პირველი დიდი შეჯიბრება, რომელშიც საქართველოს ნაკრებმა საქართველოს ჩემპიონატის შემდეგ იასპარეზა, იაპონიაში გამართული ძიგორო კანოს მემორიალი იყო. ირაკლი ცირეკიძე ერთადერთი ქართველი სპორტსმენი აღმოჩნდა, რომელმაც ამ შეჯიბრებაში მედალი მოიპოვა. ცირეკიძემ ტოკიოში ორი იაპონელის გარდა დაამარცხა ევროპის ორგზის ჩემპიონი, უკრაინელი ვალენტინ გრეკოვი და საბერძნეთის სახელით მოასპარეზე ოლიმპიური ჩემპიონი ილიას ილიადისი (ჯარჯი ზვიადაური), თუმცა საბოლოოდ ბრინჯაოს მედალს დასჯერდა.

ამას მოჰყვა თბილისის მსოფლიო თასის გათამაშება და იქ მოპოვებული ოქროს ჯილდო. შემდეგ იყო მსოფლიოს თასის კიდევ ერთი ტურნირი პრალაში. ირაკლის დიდი სურვილი ჰქონდა დაემტკიცებინა, რომ ნაკრების პირველ ნომრობას იმსახურებდა, მაგრამ ჩეხეთში ტრავმის გამო ვერ გაემგზავრა ზურაბ ზვიადაური. ცირეკიძეს კარგად ესმოდა, პრალაში ჩემპიონიც რომ გამხდარიყო, ეს შეჯიბრება შიდა კონკურენციის დასაძლევად მაინც არ იქნებოდა საკმარისი. მან პრალის მსოფლიოს თასზე მესამე ადგილი დაიკავა.

ირაკლი ვარჯიშებზე თავს არ ზოგავდა, ბევრს შრომობდა. მწვრთნელებიც კმაყოფილნი იყვნენ, მაგრამ მუდამ გრძნობდა ზურაბ ზვიადაურის „სუნთქვას“. ისეთი შეგრძნება ჰქონდა, რომ ყველაფრის მიუხედავად, ნაკრების მწვრთნელებს შეიძლებოდა არჩევანი მაინც ზვიადაურზე შეეჩერებინათ. ევროპის ჩემპიონატის წინ შოთა ხაბარელმა ნაკრების უმთავრესი კანდიდატები ბოლო შეჯიბრებაზე პორტუგალიაში, მსოფლიოს თასზე წაიყვანა. ირაკლი ცირეკიძემ ყველა შეხვედრა მოიგო, პირველი ადგილი დაიკავა და ტამპერეში გამგზავრებაც გაინაღდა.

ევროპის ჩემპიონატის წინ ირაკლი გრძნობდა, რომ ვერ იყო სასურველ სპორტულ ფორმაში — ამდენმა ვარჯიშმა და შეჯიბრებამ თითქოს გამოოფიტა და ძალა გამოაცალა. ფიქრობდა, რომ დასვენება წაადგებოდა. ტამპერეში გამგზავრების წინ, შეკრებებს შორის, ქუთაისში რამდენიმეჯერ მეგობრებს გაუარა. ერთხელ დაბადების დღეზე წაიყვანეს და სწორედ იქ გაიცნო თავისი მომავალ-

ლი მეუღლე — ქეთი. მაშინ, რა თქმა უნდა, არც ერთ მათგანს არ უფიქრია, რომ შეიძლებოდა მომავალში ბედი ერთმანეთთან დაეკავშირებინათ.

2006 წლის მაისში ტამპერეში გამართული ევროპის ჩემპიონატი ირაკლისთვის დიდი იმედგაცრუება აღმოჩნდა. თავადაც გრძნობდა, რომ ვერ იყო საჭირო კონდიციაში, მაგრამ ვერც იმას ივარაუდებდა, რომ შეჯიბრებას სანყის ეტაპზე გამოეთიშებოდა. პირველ შეხვედრაში თურქი ბურჰან კოჩანი იოლად დაამარცხა, მეორე წრეში კი ქართველი გულშემატკივრებისთვის ათენის ოლიმპიადიდან კარგად ნაცნობ ბრიტანელ უინსტონ გორდონს შეხვდა (ათენში გორდონი ზურაბ ზვიადაურმა დაამარცხა). ირაკლის შეხვედრა ურიგოდ არ დაუნწყია, საკმაოდ აქტიური იყო, მსაჯებმა გორდონი გააფრთხილეს კიდევ. მაგრამ უცებ ბრიტანელი ქართველს ხელებით შეეკრა და მეტოქე იპონზე დასცა. ამ მარცხმა ცირეკიძეს ძალიან დასწყვიტა გული — საკუთარი თავს ვერ პატიობდა ასეთ შეცდომას. თან იმას ფიქრობდა, რომ ყველაფერი ახლიდან დასამტკიცებელი და მოსაპოვებელი ჰქონდა. ევროპის ჩემპიონატზე საქართველოს ნაკრების ძიუდოისტებმა თითო ოქროს და ბრინჯაოს მედალი მოიპოვეს და მთავარი მწვრთნელის პოსტიდან შოთა ხაბარელის გადაყენების საკითხიც მოიხსნა.

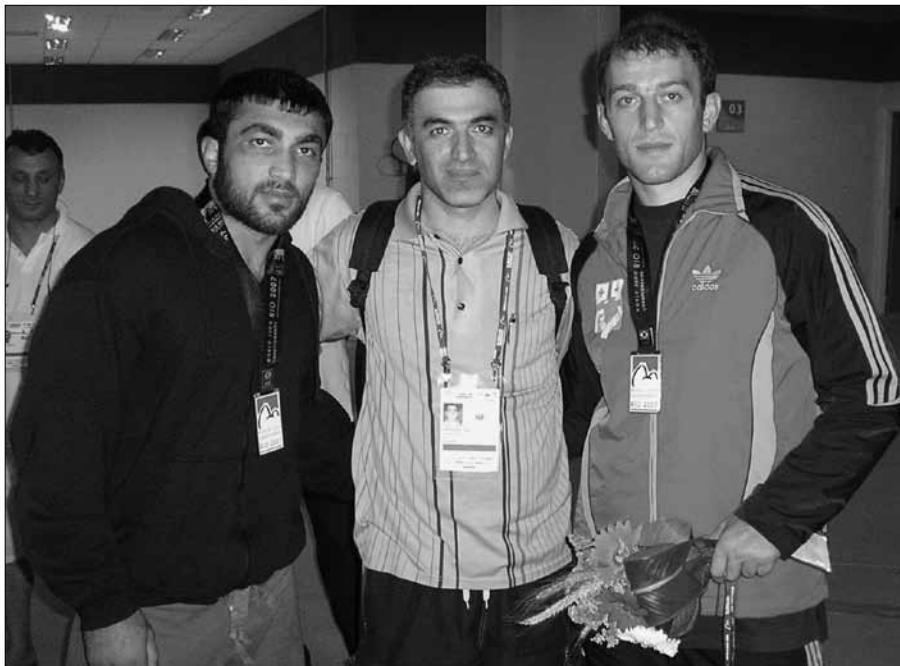
2006 წელს საქართველოს ძიუდოისტთა ნაკრებისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი შეჯიბრება მსოფლიოს გუნდური ჩემპიონატი იყო. ხაბარელის გუნდს ჩემპიონობას არავინ თხოვდა, მაგრამ იმედი გვქონდა, რომ საქართველოს ნაკრები საფრანგეთიდან უმედლოდ არ დაბრუნდებოდა. ნებისმიერი სინჯის მედალი ნაკრებისთვის შეიძლებოდა წარმატებად ჩათვლილიყო. ხაბარელმა პარიზში 10 ძიუდოისტი წაიყვანა — ზოგიერთ წონაში 2 ძიუდოისტი იყო. ირაკლი ცირეკიძეს დუბლიორი არ ჰყოლია.

ძიუდოს საერთაშორისო ფედერაციას ჩემპიონატის წინ რაიმე საკვალი-ფიკაციო შეჯიბრება არ ჩაუტარებია, ჩემპიონატის მონაწილეები არც ინდივიდუალური შედეგების მიხედვით შეურჩევიან. პარიზში ასპარეზობა ნებისმიერ ქვეყანას შეეძლო, მაგრამ გუნდები, რომლებსაც წარმატების ნაკლები შანსი აქვთ, ხარჯებს ერიდებიან და მსოფლიოს ჩემპიონატში ასპარეზობაზე უარს ამბობენ. გუნდურ ჩემპიონატში მონაწილენი ერთმანეთს შეიდ წონით კატეგორიაში ეჯიბრიან და გამარჯვებულიც საერთო შედეგიდან ვლინდება. ამიტომ წარმატების მისაღწევად საკმარისი არ არის გუნდში ერთი ან ორი ძლიერი ძიუდოისტის ყოლა. აქ წარმატების შანსი მხოლოდ იმ გუნდს შეიძლება ჰქონდეს, რომელსაც მინიმუმ ოთხ წონაში მაინც ეყოლება ძლიერი ძიუდოისტი.

ბეკინის ოლიმპიურ
თამაშებზე გამგზავრების
წინ ქართველი ოლიმპიელები
საქართველოს კათოლიკოს-
პატრიარქს ილია მეორეს
სტუმრობდნენ

თავდაპირველი ინფორმაციით, მსოფლიოს გუნდურ ჩემპიონატში 16 გუნდს უნდა ეასპარეზა, მაგრამ პარიზში საბოლოოდ 13 ქვეყნის წარმომადგენლები ჩავიდნენ. ფაქტობრივად, რა თქმა უნდა, იაპონიას ასახელებდნენ, რომლის შემადგენლობაში მსოფლიოსა და ოლიმპიური ჩემპიონები ირიცხებოდნენ, თან იაპონელებს თითოეულ წონით კატეგორიაში ორ-ორი ძიუდოისტი ჰყავდათ. მათ მთავარ კონკურენტებად განიხილებოდნენ საფრანგეთი, კორეა და რუსეთი. ანგარიშგასაწევ ძალას წარმომადგენდნენ ჰოლანდიელები, ბრაზილიელები, კუბელები, უკრაინელები, უნგრელები. ძლიერი გუნდი ჰყავდა ისრაელსაც. სპეცი-ალისტებს საქართველო უფრო მეორე ეშელონის გუნდად მიაჩნდათ და ფაქტობრივად არ ასახელებდნენ, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი გუნდი წინა მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალისტი იყო. ამან ქართველები ცოტა არ იყოს გააღიზიანა. საქართველოს ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა შოთა ხაბარელმა თავის რუს

*ჯარჯი ზვიადური,
ზურაბ უსუფაშვილი
და ირაკლი ცირეკიძე.
რიო დე ჟანეირო,
2007 წელი*

კოლეგას სერგეი ტაბაკოვს უსაყვედურა კიდეც იმის გამო, რომ სატელევიზიო ინტერვიუში ძირითად კონკურენტებად სწორედ იაპონიის, საფრანგეთის და კორეის ნაკრებები დაასახელა, საქართველო კი არც გახსენებია.

მნიშვნელოვანი იყო შეჯიბრების წინა დღეს გასამართი კენჭისყრა. რადგანაც ჩემპიონატში 13 ქვეყანა მონაწილეობდა, შესაბამისად, სამ გუნდს მერვედფინალში დასვენება მოუწევდა. ქართველებს პირველ ეტაპზე დასვენებაზე მეტად რომელიმე შედარებით სუსტ ნაკრებთან შეხვედრა უფრო სურდათ, რადგან ასეთ მეტოქეს იოლად დაამარცხებდნენ და თან მომდევნო შეხვედრების წინ კარგადაც ნაივარჯიშებდნენ. შეიძლება ითქვას, კენჭისყრა ჩვენთვის იღბლიანი გამოდგა — პირველ მეტოქედ ეგვიპტე გვერგო, თანაც იაპონია, საფრანგეთი და რუსეთი ბადის მეორე მხარეს მოხვდნენ. მოლოდინისამებრ, ქართველებმა ეგვიპტელები იოლად, მშრალი ანგარიშით დაამარცხეს, მომდევნო მეტოქე კი უკრაინა იყო. ჩვენები თავიდანვე ისე დაწინაურდნენ, რომ ბოლო შეხვედრებს აზრი დაუკარგეს. დადგა ნახევარფინალის დროც, სადაც საქართველოს ნაკრების მეტოქე სამხრეთ კორეა იყო. ბიჭები უკვე ალესილები იყვნენ, ჭიდაობის ეშხში შევიდნენ და საკუთარი ძალაც ირწმუნეს. უკვე ჩემპიონობაზე დაიწყეს ფიქრი, რადგან მეორე ჯგუფში ვითარება ჩვენთვის სასიკეთოდ იცვლებოდა. ჩემპიონატის მასპინძელმა საფრანგეთის ნაკრებმა გულშემატკივრების აქტიური მხარდაჭერით შეძლო უპირველესი ფავორიტის — იაპონიის დამარცხება.

შესაბამისად, ქართველები ფინალში გასვლის შემთხვევაში იაპონიას აღარ შეხვდებოდნენ, თუმცა მანამდე ჯერ კორეის ნაკრები იყო ჩამოსაცლილებელი.

დაბალ ნონებში კორეელები ტრადიციულად ძლიერები არიან, მაგრამ ბევრისთვის მოულოდნელად, ნესტორ ხერგიანმა და ზაზა კედელაშვილმა საწყის ორ ნონაში გამარჯვებები მოიპოვეს და ქართველები დაანინაურეს. შემდეგ დავით ქევხიშვილმა დაძაბულ ბრძოლაში დათმო შეხვედრა ოლიმპიურ ჩემპიონთან ვონ-ჰი ლისთან, ნააგო გრიგოლ მამრიკიშვილმაც და ანგარიში გათანაბრდა. ფინალში ის გუნდი გავიდოდა, რომელიც დარჩენილი სამი შეხვედრიდან ორს მაინც მოიგებდა. უმნიშვნელოვანესი იყო მეხუთე დაპირისპირება, სადაც გულშემატკივრებისთვის თითქმის უცნობი ქართველი ირაკლი ცირეკიძე მსოფლიოს ჩემპიონს ჰი-ტაე ჰვანგს უნდა შეხვედროდა, რომელმაც 2003 წელს იაპონიის ქალაქ ოსაკაში მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალში ზურაბ ზვიადაური დაამარცხა. კორეელები დარწმუნებულნი იყვნენ თავისი ძიუდოისტის გამარჯვებაში. ირაკლიმაც კარგად იცოდა, რომ ძალიან ძლიერი მეტოქე ჰყავდა, მაგრამ უბრძოლველად არაფრის დათმობას არ აპირებდა. ტატამზე ფეხი შედგა თუ არა, აქტიურად შეუტია. კორეელი გასაფრთხილებელი იყო, მაგრამ მსაჯები არ ჩქარობდნენ. ამან ცოტა აანერვიულა და მეტოქემ იუკო აართვა. შემდეგ ირაკლი კიდევ უფრო გააქტიურდა, მაგრამ ილეთის ჩატარებას ვერა და ვერ ახერხებდა. კორეელი ისევ პასიურობდა და, როგორც იქნა, დამსახურებული შიდო მიიღო. დრო იწურებოდა და ცირეკიძე შეხვედრას აგებდა. საფინალო სასტვენამდე ზუსტად ოთხი წამით ადრე ირაკლიმ გარისკა და მეტოქე იუკოზე დააგდო, ეს კი გამარჯვებას ნიშნავდა. გაოგნებული კორეელი ძიუდოისტი ტატამზე გაიშხლართა, მას თავად ვერ გაეგო, როგორ გაუშვა ხელიდან გამარჯვება, თან მისთვის სრულიად უცნობ მეტოქესთან. ქართველები ანგარიშში დაანინაურდნენ, დარჩენილი ორი შეხვედრიდან უკვე ერთის მოგებალა იყო საჭირო, თუმცა სიტუაცია მას შემდეგ დაიძაბა, რაც გიორგი ყიზილაშვილმა მომდევნო შეხვედრა ნააგო და ანგარიში გათანაბრდა. ყველაფერი მძიმენონოსნების შეხვედრას უნდა გადაეწყვიტა, სადაც საქართველოს ნაკრების განაცხადში ზვიად ხანჯალიაშვილი იყო. ქართველმა გიგანტმა კორეელი მეტოქე მეორე წუთზე იპონზე დააგდო. საქართველოს ნაკრები მსოფლიოს ჩემპიონატის პირველი ფინალისტი გახდა. პარალელურად მიმდინარეობდა მეორე ნახევარფინალი, სადაც საფრანგეთის ნაკრები რუსეთს ხვდებოდა. რუსებმა გადამწყვეტი შეხვედრა მოიგეს და ფინალში გავიდნენ.

საქართველოს ნაკრებისთვის ფინალი ძალიან ცუდად დაიწყო. მოულოდნელად დამარცხდა ჩვენი გუნდის ერთ-ერთი ლიდერი ნესტორ ხერგიანი. არადა, მსუბუქ წონებში ქართველებს უცილობლად გამარჯვებები სჭირდებოდათ. სიტუაცია დამძიმდა, თუმცა მომდევნო შეხვედრები დამაჯერებლად მოიგეს ზაზა კედელაშვილმა და დავით ქევხიშვილმა. შემდეგ გრიგოლ მამრიკიშვილის დრო დადგა, რომლის მეტოქე რუსეთის პრეზიდენტის საყვარელი ძიუდოისტი, ათენის ოლიმპიური თამაშების პრიზიორი დმიტრი ნოსოვი იყო. მამრიკიშვილმა შეხვედრა ძალიან აქტიურად დაიწყო. მსაჯებმა ერთ ეპიზოდში მამრიკიშვილის გდება იპონითაც შეაფასეს, ამ დროს ტატამის კიდესთან მყოფი ქართველები უკვე გამარჯვებას ზეიმობდნენ, მაგრამ მსაჯებმა გადაწყვეტილება შეცვალეს და იპონის ნაცვლად ვაზარი დააფიქსირეს. ამის შემდეგ მსაჯებს კიდევ რამდენჯერმე მოუხდათ გადაწყვეტილების შეცვლა, მაგრამ მამრიკიშვილმა იმდენად დამაჯერებლად იჭიდავა, რომ რუსებს მსაჯებთან მოსადავებელი არაფერი ჰქონდათ. საქართველოს ნაკრები ანგარიშით 3:1 დანიშნურდა და მსოფლიოს ჩემპიონობისთვის ერთადერთი მოგებალა იყო საჭირო. 90 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში რუსეთის ნაკრების ღირსებას ევროპის ახალი ჩემპიონი ივან პერშინი იცავდა. ირაკლი ცირეკიძეს კარგად ესმოდა, რომ მისი შეხვედრა ძალიან მნიშვნელოვანი იყო. ტატამზე გასვლის წინ ერთი კი გაიფიქრა, „თუ წავაგებ, არა უშავს, კიდევ ორი შეხვედრაა დარჩენილი და ფინალში გასვლის შანსი მაინც გვექნება, მე თუ არა სხვა მაინც მოიგებსო,“ მაგრამ როგორც კი მეტოქეს ხელი ჩაავლო, ეს ფიქრი თავიდან ამოიგდო. პერშინს მთელი შეხვედრის განმავლობაში ერთადერთი შანსი მიეცა, როდესაც ცირეკიძის დაჭერა მტკივნეულ ილეთზე სცადა, მაგრამ ქართველმა მოხერხებულად დაიძვრინა თავი. მერე ცირეკიძემ მეტოქეს იუკო აართვა, მსაჯებს რუსი ორჯერ გააფრთხილებინა კიდევ. ამასობაში დროც ამოიწურა და ტატამთან მყოფი ქართველების სიხარულის ყიჟინაც მოისმა. მთელი გუნდი ერთმანეთს ულოცავდა — საქართველოს ნაკრები მსოფლიოს ჩემპიონი გახდა! ირაკლი მოზეიმე თანაგუნდელებს ჯერ კიდევ ტატამიდან უყუარებდა. მსგავსი გრძნობა აქამდე არასდროს დაუფლებია. თავადაც მიხვდა, ამ გამარჯვებით ქვეყანას რა დიდი სიხარული მოუტანა.

დარჩენილმა ორმა შეხვედრამ აზრი დაკარგა. ბიჭები უკვე დაჯილდოებაზე ფიქრობდნენ. გულშემატკივრებით სავსე „ბერსის“ დარბაზში საქართველოს ჰიმნი უნდა აჟღერებულიყო, არა რომელიმე ერთი ქართველი ძიუდოისტის გა-

მარჯვების აღსანიშნავად, არამედ მთლიანად ქვეყნის პატივსაცემად. საქართველომ კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ ძიუდოს ქვეყანაა და მსოფლიოში ანგარიშგასანევ ძალას წარმოადგენს.

ირაკლი ცირეკიძე თავისი კარიერის განმავლობაში ასეთი ბედნიერი აქამდე არასოდეს ყოფილა. მსოფლიოს გუნდური ჩემპიონატის მოგება, მას შემდეგ რაც უფროს ასაკში გადავიდა, პირველი დიდი გამარჯვება იყო. მან უკვე ირწმუნა საკუთარი ძალა. ამ ჩემპიონატში იგი საკმაოდ ტიტულოვან მეტოქეებს შეხვდა და ოთხივე შეხვედრა მოიგო. ცხადია, ცირეკიძის სტაბილური გამოსვლა არც მწვრთნელებს გამორჩენიათ, მაგრამ ნაკრებში პოზიციების განსამტკიცებლად საჭირო იყო გამუდმებული შრომა. მით უმეტეს, ქრონიკული ტრავმის ანოზის მიუხედავად, ოლიმპიური ჩემპიონი ზურაბ ზვიადაური მაინც რჩებოდა სერიოზულ კონკურენტად. ვერც გულშემატიკივრები და ვერც მწვრთნელები ზვიადაურს მეორეხარისხოვანი როლისთვის ვერ იმეტებდნენ. ხალხს სხვანაირი ზვიადაური ახსოვდა და დამარცხებული გმირის ნახვა არ სურდა, ამიტომ მას ყოველთვის აძლევდნენ თავის გამოჩენის შანსს. ამგვარი ვითარება ერთგვარი სტიმულიც კი იყო ცირეკიძისთვის, რომელიც თავს მცირე ხნით მოდუნების უფლებასაც არ აძლევდა.

საერთაშორისო სეზონი, ფაქტობრივად, თბილისის საერთაშორისო ტურნირით იწყება, რომელიც ახლა მსოფლიოს თასად იწოდება. ამ შეჯიბრებაში საქართველოს ნაკრები თითოეულ წონაში 4 ძიუდოისტით უნდა გამოსულიყო და თუ ვინმეს ნაკრებში ადგილის დამკვიდრება სურდა, პირველ რიგში თავისი სიძლიერე თბილისის სპორტის სასახლეში, ქართველი გულშემატიკივრების წინაშე უნდა დაემტკიცებინა. მაყურებლები, ცხადია, განსაკუთრებული ინტერესით ელოდნენ ირაკლი ცირეკიძისა და ზურაბ ზვიადაურის შეხვედრას, მაგრამ ეს შერკინება არ შედგა, იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ ზვიადაური ადრეულ ეტაპზე დამარცხდა იაპონელ იუტა იაზაკისთან, რომელმაც, უკვე ფინალში, ცირეკიძესაც აჯობა.

თბილისის ტურნირი და სეზონის სხვა სასტარტო შეჯიბრებები ერთგვარი პრელუდია იყო 2007 წლის ევროპის ჩემპიონატის წინ. საქართველოს ნაკრებმა რამდენიმე სანვრთნელი შეკრება უცხოეთში გაიარა, ბოლოს კი ბორჯომში გააგრძელა მზადება. ჩვენმა ძიუდოისტებმა სწორედ იქ გაიგეს ომარ მერაბიშვილის გარდაცვალების ამბავი, რაც განსაკუთრებით მძიმედ განიცადა ირაკლი ცი-

რეკიძემ. მან დაკარგა პირადი მწვრთნელი, გულისხმიერი მასწავლებელი, ადამიანი, რომელსაც ყველაზე მეტად ახარებდა მისი წარმატებები. ახსენებოდა მწვრთნელის ნათქვამი: „შენი ძმა შენს წარმატებებს იმ ქვეყანაში ელოდება“. ამიერიდან მწვრთნელის წინაშეც სულ სხვა პასუხისმგებლობა ეკისრებოდა.

ირაკლიმ ვარჯიში უფრო მეტი მონდომებით გააგრძელა. ვარჯიშს შედეგი უნდა მოეტანა, წარმატებების დრო ახლოვდებოდა. ევროპის ჩემპიონატი აპრილის დასაწყისში სერბეთის დედაქალაქ ბელგრადში გაიმართა. როგორც აღმოჩნდა, საქართველოს ნაკრები ამ ჩემპიონატისთვის ძალიან კარგად იყო მომზადებული. შვიდიდან ხუთმა ძიუდოისტმა მედალი მოიპოვა, თანაც შვიდი წონითი კატეგორიის ფინალიდან ქართველებმა ოთხში იჭიდავეს. ერთ-ერთ ფინალში ირაკლი ცირეკიძემაც იასპარეზა და ევროპის ჩემპიონობასთან ძალიან ახლოსაც იყო, მაგრამ მისთვის კარგად ნაცნობ უკრაინელ ვალენტინ გრეკოვთან დამატებით დროში დამარცხდა. გრეკოვი ამ გამარჯვებით მესამედ გახდა ევროპის ჩემპიონი, ირაკლიმ კი ოფიციალურ შეჯიბრებებში თავისი პირველი მედალი აიღო. ვერცხლის მედლით მთლად კმაყოფილი არ დარჩენილა, მაგრამ წინ იყო ბრაზილიაში გასამართი მსოფლიოს ჩემპიონატი და ახლა მომავალზე უნდა ეფიქრა.

ევროპის ჩემპიონატის ვერცხლი ჯერ კიდევ არ ნიშნავდა იმას, რომ ირაკლის ბრაზილიის საგზური უკვე ჯიბეში ედო. ზვიადაურსაც ჰქონდა მსოფლიოს ჩემპიონატზე ჭიდაობის სურვილი. ხაბარელს ამათ შორის საუკეთესო უნდა აერჩია. საუკეთესო კი ჩემპიონატამდე დარჩენილ საერთაშორისო ტურნირებს უნდა გამოეყვლინა. მორიგი ასეთი ტურნირისთვის აპრილის ბოლოს რომს უნდა ემასპინძლა. ცირეკიძე გრძნობდა, რომ იტალიაში საასპარეზოდ მზად არ იყო. ფსიქოლოგიურად უფრო უჭირდა. შეჯიბრის წინ გაცვივდა კიდევ. ბუნებრივია, ასეთ დროს იტალიაში გამგზავრება მიზანშეუწონლად მიაჩნდა, მაგრამ ნაკრების ხელმძღვანელობამ სხვაგვარად გადაწყვიტა.

საშეჯიბრო პრაქტიკის ნაკლებობის მიუხედავად, იმ პერიოდში ზურაბ ზვიადაური ურიგო ფორმაში არ იყო. ირაკლი ცირეკიძემ კი თავისი ბოლოდროინდელი წარმატებების წყალობით საერთაშორისო რეიტინგში წინ წაინია და რომის მსოფლიოს თასზე ორგანიზატორებმა მეორე ნომრად განთესეს. ფსიქოლოგიურმა მდგომარეობამ მაინც თავისი გაიტანა — ირაკლი შეჯიბრებისთვის სათანადოდ ვერ განეწყო და პირველსავე შეხვედრაში დამარცხდა ტურნირის

ირაკლი ცირეკიძემ პეკინის
ოლიმპიადაზე ისე იჭიდავა,
როგორც ნამდვილ
ფაეორიტს შეეფერებოდა

ტატამზე გაკრულმა რუსმა ფალაფანმა ივან პერშინმა თავზე ხელი შემოირტყა. მიხვდა, ვეღარ გაექცეოდა ქართველის მარნუხებს და ნაგებას შეურიგდა.

მომავალ ფინალისტთან, ფრანგ მეთიუ დაფრევილთან. ზვიადაურმა მხოლოდ ნახევარფინალი დათმო მომავალ გამარჯვებულთან, ბელორუს ანდრეი კაზუსიონოკთან. საბოლოოდ ისე მოხდა, რომ ცირეკიძემ დამამშვიდებელ ჯგუფში იყოჩაღა და მესამე ადგილისთვის შეხვედრაში ზვიადაურს დაუპირისპირდა. ირაკლის არასოდეს ხიბლავდა ზვიადაურთან პაექრობა, თითქოს მასთან თავს შეებოჭილად გრძნობდა, თავის შესაძლებლობებს ვერ ავლენდა. ზვიადაური კი პირიქით იყო — ცირეკიძესთან ხალისით ჭიდაობდა, თითქოს იცოდა, როგორ უნდა დაემარცხებინა მეტოქე. ზვიადაურმა ამჯერადაც გაიმარჯვა. მიუხედავად ამისა, ხაბარელს ჯერ მაინც არ ჰქონდა გადაწყვეტილი, თუ ვის ნაიყვანდა მსოფლიოს ჩემპიონატზე. მართალია, პირად შეხვედრებში ზვიადაური ცირეკიძეს სჯობდა, სამაგიეროდ ირაკლი უცხოელებთან ჭიდაობდა უკეთესად. სამიოდე კვირამი საქართველოს ნაკრები კიდევ ერთ მსოფლიოს თასზე გაემგზავრა, ამჯერად — ბუქარესტში. იქ ირაკლი ზვიადაურზე უკეთ გამოვიდა და ხაბარელმა გადაწყვეტილება მიიღო: მსოფლიოს ჩემპიონატზე ცირეკიძე წავა!

ბრაზილიაში გამგზავრებამდე საქართველოს ნაკრებმა გერმანიის ქალაქ ბრაუნშვაიგში იასპარეზა. ტურნირში, რომელსაც ევროპის თასის სტატუსი ჰქონდა, საკმაოდ ძლიერმა შემადგენლობამ მოიყარა თავი. ირაკლის 90 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში ასპარეზობისას წონის დაკლების პრობლემა არ ჰქონია, მაგრამ შოთა ხაბარელი მაინც მოერიდა თუნდაც გრამების კლებას და ცირეკიძე ბრაუნშვაიგში 100 კილოგრამში აჭიდავა. ირაკლიმ სამ მეტოქეს (მათ შორის, ევროპის ჩემპიონ რუსლან გასიმოვს) მოუგო, მეოთხედფინალში კი მომავალ გამარჯვებულთან, ჰოლანდიელ ჰენკ გროლთან დამარცხდა. ამ წონაში ირაკლისგან მალალ ადგილს არავინ ითხოვდა და შოთა ხაბარელიც შეგირდით კმაყოფილი დარჩა.

რიო-დე-ჟანეიროში გასამართ მსოფლიო ჩემპიონატზე, გარდა მედლებისა, ოლიმპიური ლიცენზიები თამაშდებოდა. პირველ ხუთეულში გასული ძიუდოისტები ავტომატურად ხდებოდნენ პეკინის ოლიმპიადის ლიცენზიის მფლობელები, ხუთეულს მიღმა დარჩენილებს კი ამ ლიცენზიისთვის მომდევნო ტურნირებში უნდა ებრძოლათ.

საქართველოს ნაკრებმა ბოლო ათდღიანი შეკრება უშუალოდ ბრაზილიაში — სან-პაულუში გაიარა. აქვე იყო საბერძნეთის ნაკრებიც, რომლის ძირითად ბირთვს საქართველოდან წასული ძიუდოისტები შეადგენდნენ, მწვრთნელად

კი შოთა ხაბარელის მეგობარი, ჩვენი ყოფილი თანამემამულე კოლია ილიადისი ჰყავდა. ბერძენთა გუნდის ლიდერს, ოლიმპიურ ჩემპიონს ილიას ილიადისს (ჯარჯი ზვიადაურს) და ირაკლი ცირეკიძეს ერთ წონაში უწევდათ გამოსვლა და ერთადაც ვარჯიშობდნენ. ბუნებრივია, საუბრობდნენ მომავალი ჩემპიონატისა და პოტენციური მეტოქეების შესახებ, არჩევდნენ მათ სუსტ და ძლიერ მხარეებს. ერთ-ერთ ვარჯიშზე ირაკლი ჯარჯის გაეხუმრა:

— ჯარჯი, ნუხელ სიზმარი ვნახე. ორივენი კვარცხლბეკზე ვიდექით, ოლონდ შენ ჩემზე ერთი საფეხურით დაბლა იყავი.

— ოლონდ მედლები ავიღოთ და ვინ დაბლა იქნება და ვინ მაღლა, რალა მნიშვნელობა აქვს, — ღიმილით უპასუხა ჯარჯიმ.

რიო-დე-ჟანეიროში მსოფლიოს ჩემპიონატი სექტემბერში გაიმართა. საქართველოს ნაკრები რიოში სან-პაულუდან შეჯიბრების დაწყებამდე ორი დღით ადრე ჩავიდა. ირაკლის ჩემპიონატის მეორე დღეს უნდა ეასპარეზა. ოლიმპიადისგან განსხვავებით, მსოფლიოს ჩემპიონატზე მონაწილეობას ლიცენზია არ სჭირდება, ამიტომაც აქ, როგორც წესი, თითოეულ წონაში უფრო მეტი ძიუდოსტები იყრიან თავს. შესაბამისად, გამარჯვების მოსაპოვებლად უფრო მეტი შეხვედრის ჩატარებაა საჭირო. 90 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში მსოფლიოს ყველა უძლიერესი ძიუდოსტი შეიკრიბა, სულ — 56 სპორტსმენი. კენჭისყრის შემდეგ ირაკლის კმაყოფილების მიზეზი ნამდვილად არ ჰქონდა. მას არ უყვარდა კორეელებთან დაპირისპირება, რადგან კორეელებს ჭიდაობის თავისებური სტილი აქვთ. ისე მოხდა, რომ პირველ წრეში პოლონელ ძიუდოსტთან გამარჯვების შემთხვევაში, მეორე შეხვედრა უკვე კორეელთან უწევდა. არადა, პოლონელი ვეგლარზიც არ იყო ხელნამოსაკრავი მეტოქე. ბადის იმ მხარეს, სადაც ირაკლი იყო, ასევე მოხვდნენ მსოფლიოს მოქმედი ჩემპიონი, იაპონელი იზუმი, რუსი პერშინი, ფრანგი დაფრევილი, ბელორუსი კაზუსიონაკი, იტალიელი მელონი, ესპანელი ალარზა, აზერბაიჯანელი მამადოვი. მოკლედ წინ დიდი ბრძოლები ელოდა.

ბრაზილიაში ქართველთა საქომავოდ გულშემატკივართა საკმაოდ მოზრდილი ჯგუფი ჩავიდა. ქართველები 90 კგ წონით კატეგორიაში ცირეკიძესთან ერთად ჯარჯი ზვიადაურსაც გულშემატკივრობდნენ — „ცირეკ, ცირეკს“ „ჯარჯი, ჯარჯის“ შეძახილები ცვლიდა. კენჭისყრის მიხედვით, ირაკლი და ჯარჯი ერთმანეთს ფინალამდე არ შეხვდებოდნენ, თუ, რა თქმა უნდა, ორივე სპორტსმენი მანამდე ყველა შეხვედრას მოიგებდა.

ირაკლი ცირეკიძისა და ამარ ბენიხლევის ფინალური შეხვედრა. აღუიერელი მოჭიდავე ბრძოლას აშკარად გაურბოდა, რის გამოც გაფრთხილება (შიდო) მიიღო, ცირეკიძემ კი — კოკა. ეს უპირატესობა საკმარისი აღმოჩნდა ოლიმპიური ოქროს მოსაგებად. პეკინი, 2008 წელი

ფინალი მოგებულა,
ირაკლი ცირეკიძე
ოლიმპიური ჩემპიონია

ირაკლიმ პოლონელ კრეატივულ ვეგლარზთან სასტარტო ბრძოლა აქტიურად დაიწყო, მეტოქეს შიდა მიაღებინა და დანიშნაურდა, მეოთხე წუთზე კი პოლონელმა ტრავმის გამო შეხვედრის გაგრძელება ვეღარ შეძლო. ირაკლის მომდევნო მეტოქე იყო გამოცდილი კორეელი სუ-ჰო ჩოი, რომელმაც პირველ წრეში დაისვენა. კორეელმა ოთხი თვის წინ აზიის ჩემპიონატში გაიმარჯვა და რიოში მსოფლიოს ჩემპიონატის მოგების იმედით ჩავიდა. ირაკლიმ მეტოქეს თავიდანვე შეუტია, თავის ანგარიშზე ჯერ ვაზარი მიითვალა, შემდეგ — იუკო. დარჩენილ დროში ტაქტიკურად იჭიდავა, მსაჯებისგან თავად მიიღო გაფრთხილებები პასიურობის გამო, მაგრამ მაინც გაიმარჯვა და მესამე წრეში გავიდა. აქ მისი მეტოქე იყო მონღოლი ბატბაიარ არიუნ-ერდენე. მონღოლმა ქართველს დიდი წინააღმდეგობა გაუწია. ოთხი წუთი ისე მიიღია, მეტოქეებმა ქულა ვერ მოიპოვეს და მსაჯსაც არ მისცეს გაფრთხილების საბაბი. ირაკლიმ ბოლო წუთზე მაინც მოახერხა მონღოლის იპონზე დაგდება. მეოთხედფინალში, მონღოლის მსგავსად, ცირეკიძემ აზერბაიჯანელი ელხან მამადოვიც ბოლო წუთზე დასცა იპონზე და ნახევარფინალში გავიდა. ქართველი გულშემატკივრები ელოდნენ, რომ ამ ეტაპზე ცირეკიძეს იზუმისთან ან პერშინთან მოუწევდა დაპირისპირება, მაგრამ იზუმის დამმარცხებელ პერშინს შემდეგ იტალიელმა მელონიმ მოუგო. ირაკლის ორი წლის წინ ევროპის ჩემპიონატის ნახევარფინალში მარცხის გამო რევენშის აღების შანსი ეძლეოდა. ქართველმა ძიუდოისტმა ეს შეხვედრაც ისევე ტაქტიკურად ზუსტად იჭიდავა, როგორც წინა დაპირისპირებები. მეტოქეს ჯერ გაფრთხილება მიაღებინა, ბოლო წუთზე კი კოკაც აართვა და ფინალში გავიდა.

მეორე ფინალისტი ილიას ილიადისი გახდა. ქართველი გულშემატკივრები აქამდე ჯარჯი ზვიადაურს მხურვალედ ქომაგობდნენ, მაგრამ ჯარჯის მათი მხარდაჭერის იმედი უკვე აღარ უნდა ჰქონოდა. ქართული დელეგაციისთვის ბევრს ნიშნავდა მსოფლიოს ჩემპიონატის ოქროს მედალი. ბოლოს ქართველებმა 18 წლის წინ მოიპოვეს მსოფლიო ჩემპიონობა. მაშინ, 1989 წელს, იუგოსლავიის დედაქალაქ ბელგრადში, კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ კობა კურტანიძე და ამირან ტოტიკაშვილი, დამოუკიდებელ საქართველოს კი მსოფლიოს ჩემპიონი აქამდე არ ჰყოლია. სხვათა შორის, ამირან ტოტიკაშვილი ამჯერად რიო-დე-ჟანეიროში იყო და ირაკლის ქომაგობდა. სწორედ ფინალის წინ ამირანმა ირაკლი ცალკე გაიყვანა, ტატამზე დაანვინა, წყალი შეასხურა, გა-

ამხნევა. შემდეგ უკვე შოთა ხაბარელის ჯერი დადგა. მას უნდა შეემუშავებინა ბრძოლის ტაქტიკა საკმაოდ კარგად ნაცნობი მეტოქის წინააღმდეგ. ამას გარდა, უნდა მოეფიქრებინათ უშუალოდ ჭიდაობის მსვლელობისას საჭირო მითითებების ახალი სისტემა, ასე ვთქვათ, „კოდირებული ქართულით,“ რადგანაც ღია მითითებების „გაშიფვრა,“ გასაგები მიზეზების გამო, მეტოქეთა ბანაკს არ გაუჭირდებოდა. ხაბარელმა კარგად იცოდა ირაკლის დადებითი მხარეები და ჯარჯის სუსტი წერტილები, ტაქტიკაც შესაბამისი დაგეგმა. თავის შეგირდს მოელაპარაკა, მეტოქეთათვის გამოცანად უნდა დარჩენილიყო მისი შეძახილები, თავად კი ეცოდინებოდათ, რომელი მითითება რას ნიშნავდა.

ცხოვრებაში მეგობრები ტატამზე მეტოქეებად იქცნენ. აქამდე მათ ოფიციალურ შეჯიბრებებში ერთმანეთთან ორჯერ ეჭიდავათ და ორივეჯერ გამარჯვებული ირაკლი დარჩა. წინა წელს მან ჯარჯი ჯერ იაპონიაში ძიგორო კანოს ტურნირზე დაამარცხა, შემდეგ კი ლისაბონში მსოფლიოს თასის ფინალი მოუგო.

...90 კილოგრამამდე წონითი კატეგორიის ფინალისტები საჭიდაოდ იხმეს. მსაჯმა მისცა ნიშანი და ფინალიც დაიწყო. ქართული ტრიბუნიდან, ამჯერად, მხოლოდ „ცირეკ, ცირეკ“ ისმოდა. ჯარჯიმ ჭიდაობა აქტიურად დაიწყო. იგი მომგებიანი ქულის მოპოვებას ძირითადად ფეხიდან აყვანით ცდილობდა. მეტოქეს რამდენჯერმე შეუტია, მაგრამ ირაკლი შეტევებს იგერიებდა და თავად გადადიოდა კონტრშეტევაზე, თუმცა მეტოქეც ახერხებდა თავდაცვას. მეორე წუთზე სწორედ მსგავსი სიტუაცია შეიქმნა. მთავარმა მსაჯმა პასიურობისთვის ირაკლი გააფრთხილა კიდევ, მაგრამ მას გვერდითი მსაჯები არ დაეთანხმნენ და ტაბლოზე ანგარიში არ შეცვლილა. ირაკლი ამჩნევდა, რომ რამდენიმე უშედეგო შეტევის შემდეგ მისი მონინააღმდეგე ცოტა მოეშვა. ამ დროს კი შოთა ხაბარელი თავის შეგირდს შეუძახებდა, „რომ მოვილაპარაკეთ, ის უნდა გააკეთო“. გვერდით მჯდომ კოლია ილიადისს ესმოდა შოთას სიტყვები, მაგრამ ის კი ვერ გაეგო, რა შეიძლებოდა მოელაპარაკათ მათ მეტოქეებს. ცოტა ხანში ირაკლიმ ინიციატივა ხელთ იგდო. მეტოქეს თავად შეუტია, მთავარმა მსაჯმა ამჯერად ცირეკიდის კოკა დააფიქსირა, მაგრამ გვერდითი მსაჯები არ დაეთანხმნენ და წუთი ისე გაივლია, მეტოქეებს არც ქულა ჰქონდათ მოპოვებული და არც გაფრთხილება მიღებული. დაინიშნა დამატებითი დრო. ჯარჯიმ მეტოქის აყვანა ისევ ფეხიდან სცადა, ირაკლიმ თავი დაიცვა და თავად შეუტია, დალლილი ჯარჯი ვეღარ გაუმკლავდა მეტოქის კონტრშეტევას. მსაჯებმა იუკო დააფიქსირეს.

ირაკლი ცირეკიძე
ოლიმპიურ კვარცხლბეკზე
შავი ლენტით ხელში ავიდა
და მისი ეს ჟესტი ყველას-
თვის გასაგები იყო. ოლიმ-
პიურმა ჩემპიონმა თავისი
ოქროს მედალი რუსეთთან
ომში დაღუპულ თანამემ-
ბულეთა ხსოვნას მიუძღვნა.

ქართველთა ტრიბუნას სიხარულის ყიჟინა მოსწყდა. მსაჯმა გამარჯვების ნიშ-
ნად ხელი საქართველოს სახელით მოასპარეზე ქართველისკენ გაიშვირა. შემ-
დეგ მეტოქეები ერთმანეთს გადაეხვივნენ. დარბაზში კიდევ ერთხელ გაისმა ტა-
ში. ნეიტრალური მაყურებელი კმაყოფილი დარჩა იმ ძიუდოს ნახვით, რომელიც
მათ ქართველებმა შესთავაზეს.

ცოტა ხანში ორივე მათგანს დოპინგტესტის ჩასაბარებლად უხმეს. მათაც
მშვიდად გაიარეს ეს პროცედურა და სასტუმროსკენ მიმავალი ავტობუსისკენ
ერთად გაემართნენ. ისინი გვერდიგვერდ ისხდნენ, მაგრამ ჩავლილი დაპირის-
პირების შესახებ სიტყვაც არ დაცდენიათ. ძველი ამბები გაიხსენეს, სამომავლო
გეგმებზე ისაუბრეს და მეგობრულად დასცილდნენ ერთმანეთს.

მსოფლიოს ჩემპიონატის მოგებასთან ერთად ირაკლიმ პეკინის ოლიმპია-
დის საგზურიც მოიპოვა. უფრო სწორად, მან ეს საგზური საქართველოს მოუ-
ტანა. ოლიმპიადამდე თითქმის ერთი წელი რჩებოდა და არავინ იცოდა, რა მოხ-
დებოდა ამ პერიოდში. ოლიმპიადაზე წამსვლელი ძიუდოსტის ვინაობა ისევ
მწვრთნელებს უნდა დაედგინათ, თუმცა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული ცირე-
კიძისთვის თავისთავად სერიოზული საოლიმპიადო დივიდენდი იყო. ცხადია,
ამას ირაკლიც გრძნობდა და მსოფლიოს ჩემპიონატის შემდეგ ვარჯიშს მოუკ-
ლო, რის გამოც შოთა ხაბარელის საყვედური დაიმსახურა.

ირაკლი ცირეკიძე,
მანუჩარ კვიციანი და
რევაზ მინდორაშვილი
პეკინის „აკრძალული
ქალაქის“ შესასვლელთან

მწვრთნელი ცდილობდა დაერწმუნებინა მონაფე, რომ ოლიმპიადაზე წარმატებისთვის აუცილებელი იყო როგორც თავდაუზოგავი შრომა, ასევე სხვადასხვა ტურნირებში ასპარეზობა, მაგრამ ირაკლის თითქოს ამ ტურნირებში გამოსვლა აღარ ხიბლავდა. ხაბარელი ფიქრობდა, რომ ირაკლი მუდმივად რეჟიმში უნდა ყოფილიყო. წარმატებისთვის მხოლოდ ასე შეიძლებოდა მიეღწიათ, მაგრამ გამოცდილმა მწვრთნელმა ისიც კარგად იცოდა, რომ დიდ სპორტსმენებს, მეტწილად, ჭირვეულობა ახასიათებთ. ირაკლი კი უკვე მიაჩნდა დიდ სპორტსმენად და კარგად ხვდებოდა, რომ მასთან ზედმეტ სიმკაცრეს უარყოფითი შედეგი უფრო შეიძლებოდა მოეტანა, ვიდრე დადებითი. ხვდებოდა, რომ ურთიერთობა ჰქონდა უნიკალურ სპორტსმენთან, რომელსაც შეეძლო ოლიმპიადის მოგებაც და თუ ის მსოფლიოს ჩემპიონატის ოქროს მედლის შემდეგ ოლიმპიურ ოქროსაც მოიპოვებდა, მსგავსი შედეგის მქონე ერთადერთი ქართველი ძიუდოისტი შეიქმნებოდა. ასეთ ძიუდოისტს კი მოფრთხილება სჭირდებოდა. ხაბარელი ირაკლის ისე ველარ მოექცეოდა, როგორც სხვა ძიუდოისტებს. ამიტომაც ზოგჯერ თვალის დახუჭვა უწევდა სპორტსმენის უცნაურ საქციელზე. ერთხელ, შეკრებიდან თბილისში მობრუნების შემდეგ, როცა მწვრთნელს ეგონა, რომ ირაკლი ქუთაისში იყო და ვარჯიშს იქ აგრძელებდა, მშობლები კი ფიქრობდნენ, რომ ირაკლი შეკრებაზე იმყოფებოდა, მსოფლიოს ჩემპიონი ამ დროს, თურმე, ზღვაზე ისვენებდა. ხაბარელმა ეს ამბავი, რომ გაიგო, მაგრად ეჩხუბა, მაგრამ არ დაუსჯია. ირაკლიმ თითქოს კარგად იცოდა თავისი შესაძლებლობები. იცოდა, როდის სჯობდა ევარჯიშა და როდის დაესვენა, როდის დაეძინა, როდის გაეღვიძა. საკვებად რა შეერჩია, წონა როდის და როგორ დაეკლო. ხანდახან თავს ღვინის დაღვინის უფლებასაც კი აძლევდა.

შოთა ხაბარელი ბორჯომში შეკრების დროს ძიუდოისტებს ნათესავებთან და ახლობლებთან ურთიერთობას უკრძალავდა. ირაკლი კი მეუღლისა და პატარა ელეს გარეშე ველარ ძლებდა. როცა დროს მონახავდა, მანქანით ქუთაისში გაეგზავნებოდა ისე, რომ მწვრთნელებს არ გაეგოთ და შემდეგ ისევ უკან ბრუნდებოდა. ვარჯიშზე არ აგვიანებდა. შემდეგ ჭკუა იხმარა და ქუთაისში სირბილს ცოლ-შვილის ბორჯომში ჩაყვანა ამჯობინა, თუმცა მწვრთნელებს არც ეს უნდა შეემჩნიათ. თავად ატყობდა, რომ ოჯახის წევრებთან ახლოს ყოფნისას უფრო უკეთ გრძნობდა თავს. თვითონ ხომ შეკრებაზე იყო და ვარჯიშობდა, თან ცოლ-შვილიც დასასვენებლად ჰყავდა და ისინიც მასთან იყვნენ.

ოლიმპიადამდე, გაზაფხულზე საქართველოს ნაკრებმა ევროპის ჩემპიონატზე პორტუგალიაში იასპარეზა. ირაკლის შანსი ჰქონდა მსოფლიოს ჩემპიონის ოქროს მედლისთვის ევროპის ჩემპიონის ოქროც მიემატებინა. ორგანიზატორებმა ცირეკიძე ჩემპიონატში პირველ ნომრად განთესეს. თავიდან ფავორიტის სტატუსს ამართლებდა, მაგრამ ნახევარფინალში მოულოდნელად დამარცხდა აზერბაიჯანელ ელხან მამადოვთან. ცირეკიძე, რომლის წინააღმდეგ მომგებიანი ქულის მოპოვება ყველასთვის დიდი პრობლემაა, ვაზარიზე დავარდა. შემდეგ კი სცადა მდგომარეობის გამოსწორება, იუკო აიღო, მსაჯებს მეტოქე გააფრთხილებინა კიდევც, მაგრამ გამარჯვებისთვის დრო არ ეყო. ბოლო შეხვედრაში ირაკლიმ იტალიელი რობერტო მელონი დაამარცხა და ბრინჯაოს მედალს დასჯერდა.

ევროპის ჩემპიონატის შემდეგ ხაბარელი ირაკლის მკაცრად ელაპარაკა. აუხსნა ის მიზეზები, რის გამოც ნააგო შეხვედრა მამადოვთან. იგი ხედავდა, რომ ცირეკიძეს შეეძლო ოლიმპიური ოქროს მოპოვება და სურდა თავისი მონაფისთვის სწორი მიმართულება მიეცა, დაერწმუნებინა იგი ვარჯიშისა და ტურნირებში მონაწილეობის აუცილებლობაში. ხაბარელი ბოლომდე დარწმუნებული არ იყო, რომ ირაკლი ყველა მის რჩევას ყურს დაუგდებდა, მაგრამ იმაში კი იყო დარწმუნებული, რომ სწორად იქცეოდა. ოლიმპიადამდე ცოტა დრო რჩებოდა და ახლა მთელი ყურადღება პეკინისთვის მომზადებაზე უნდა ყოფილიყო გადატანილი. ეს ირაკლიმაც კარგად იცოდა, მაგრამ... ქუთაისში მოტოციკლეტით გასეირნება მოინდომა, მოსახვევში მოუცურდა და მუხლი დაიზიანა. რა თქმა უნდა, ამ ამბავს მწვრთნელებს ვერ გაუშხელდა, თქვა, რომ ფეხი ფეხბურთის თამაშისას იტკინა.

ბაკურიანში შეკრებაზე გამგზავრებისას ფეხი იმდენად არ აწუხებდა, მაგრამ ტკივილი თანდათან უფრო გაუსაძლისი გახდა. ზურაბ კახაბრიშვილმა ირაკლი კლინიკაში წაიყვანა. იქ საგულდაგულოდ გასინჯვის და ოპერაციის გაკეთება ურჩიეს: „შვილო, ამ ფეხით ვარჯიში და ჭიდაობა კი არა, საერთოდ როგორ დადიხარ, ეგ არის გასაკვირი. აუცილებლად ოპერაცია გჭირდება“, — უთხრა გამოცდილმა ექიმმა. გასინჯვისას დაადგინეს, რომ მენისკი ნაწილობრივ გაგლეჯილი იყო, უკანა რქა კი — დაზიანებული. „რა დროს ოპერაციაა, თვენახევარში ოლიმპიადა იწყება,“ — გაიფიქრა ირაკლიმ და ოპერაციის გაკეთება იუარა. ისევ ნემსებით და გამაყურებლებით უნდა გასულიყო ფონს.

ნაკრებმა ბაკურიანიდან ბორჯომში გადაინაცვლა. ირაკლი მთელი დატვირთვით ვერ ვარჯიშობდა, მასაჟისტთან დადიოდა. მკურნალობა კი ზურაბ კახაბრიშვილმა ითავა. ბორჯომშივე იმყოფებოდა ირაკლის პირადი მწვრთნელი მერაბ მერაბიშვილი, რომელთან საუბარშიც ირაკლის ნამოცდა მოპედზე სეირნობის ამბავი. მერაბი სულ გადაირია: „ბიჭო, რა მოპედი, წინ ოლიმპიადა გაქვს, ამხელა შეჯიბრებაა, მთელი ცხოვრება ხალხი ამ ოლიმპიადისთვის ემზადება და ახლა გინდა წყალში ჩაყარო ყველაფერი? რა გემოპედება. ჯერ იჭიდავე და მერე რაც გინდა ის გიქნია...“ — სიტყვებს ვერ პოულობდა მერაბი. შეკრება ისე მიილია, ერთი საკონტროლო შეხვედრაც არ უჭიდავია. ბოლოს მაინც გადაწყვიტა ჭიდაობა, მაგრამ მუხლში ისეთი ტკივილი იგრძნო, მთელი ღამე ვერ დაიძინა. ძალიან ნერვიულობდა: „რომ არ მომიჩრჩეს ტკივილები და ოლიმპიადაზე ჭიდაობა რომ ვერ შევძლო? არა, არა, სულ რომ მომძვრეს ეს ფეხი, ოლიმპიადაზე მაინც ჩავალ და ვიჭიდავე“, — თავისთვის ფიქრობდა ირაკლი. ზურაბ კახაბრიშვილი დღეში ოთხ ნემსს უკეთებდა. ცოტა მომჯობინდა.

ნაკრები ოლიმპიადისწინა შეკრებაზე ყაზახეთში გაემგზავრა. ხაბარელმა ყაზახეთში ნაკრების ორი შემადგენლობა წაიყვანა - ოლიმპიადაზე წამსვლელებს სპარინგპარტნიორები სჭირდებოდათ. ცირეკიძეს პარტნიორობას ვარლამ ლიპარტელიანი უწევდა, რომელსაც, თუ ამის საჭიროება იქნებოდა, ირაკლის ნაცვლად თავად უნდა ეჭიდავა პეკინში. ძიუდოს გულშემმატკივარების და სპეციალისტების ნაწილი ისედაც ურჩევდა შოთა ხაბარელს, ოლიმპიადაზე წაეყვანა სწორედ ლიპარტელიანი, რომელიც ზედიზედ იგებდა ახალგაზრდულ თუ მოზრდილთა ტურნირებს. მაგრამ ხაბარელი თავს უფლებას ვერ მისცემდა, უარი ეთქვა მსოფლიოს ჩემპიონზე და ოლიმპიადაზე წაეყვანა თუნდაც დიდი პერსპექტივის მქონე, მაგრამ ნაკლებად გამოცდილი ახალგაზრდა.

ირაკლი თანდათან მომჯობინდა, ფეხი ნაკლებად აწუხებდა, ატყობდა, რომ უფრო მეტ და მეტ ფიზიკურ დატვირთვას გაუძლებდა. ლიპარტელიანის სპარინგპარტნიორობით კმაყოფილი იყო. მოსწონდა კონკურენტის ჭიდაობის მანერა და სიამოვნებით ვარჯიშობდა მასთან. მართალია, ჯერ ვერ იყო სასურველ ფორმაში, მაგრამ ამჩნევდა, რომ ორგანიზმი აძლევდა უფრო მეტის საშუალებას და შეეძლო ოლიმპიურ გამარჯვებაზე ეფიქრა.

ყაზახეთიდან ხშირად ეკონტაქტებოდა მეუღლეს. ქეთი ყაზახეთში გამომგზავრებამდე ბორჯომშიც გვერდით ჰყავდა მწვრთნელებისგან მალულად. იცო-

და, რომ ბორჯომის შეკრების შემდეგ ყაზახეთში უნდა წასულიყვნენ, იქიდან კიდევ ჩინეთში და თვეზე მეტხანს ვერ ნახავდა ცოლ-შვილს, ამიტომ სხვაგვარად არ შეეძლო მოქცეულიყო. ერთ-ერთი სატელეფონო საუბრისას ქეთიმ მორიგი სიზმარი გაანდო: „ვნახე, რომ ოლიმპიადას იგებ და თან ფინალში შავკანიანს ხვდები“. მეგობრებიც ხშირად ურეკავდნენ და ეუბნებოდნენ, ოლიმპიადას აუცილებლად მოიგებო. ირაკლიც მხოლოდ ოქროზე ფიქრობდა. ბავშვობიდან თითქოს შთაგონებული ჰქონდა — როგორი პირადი ცხოვრებაც არ უნდა ჰქონოდა, სრული ბედნიერებისთვის აუცილებელი იყო ოლიმპიური ჩემპიონის ტიტული. მეგობრებთან ერთად ხშირად დადიოდა მონამეთაში. ყაზახეთში წასვლის წინაც კიდევ ერთხელ იყო იქ ზურაბ კახაბრიშვილთან და დავით ქევხიშვილთან ერთად.

შოთა ხაბარელმა, რა თქმა უნდა, იცოდა ირაკლის ფეხის ამბავი. სამეცნიერო ჯგუფის ხელმძღვანელი გურამ რატიშვილი გაკვირვებული იყო ირაკლის ორგანიზმის რეაბილიტაციის უნარით. ხედავდა, რომ ცირეკიძე კარგად იტანდა დატვირთვებს, იოლად შეეძლო ტრავმის მოშუშებაც. ხაბარელს ირაკლის ფსიქოლოგიური მდგრადობა უფრო ახარებდა. ამჩნევდა, როგორ ისწრაფოდა ცირეკიძე ოლიმპიური ჩემპიონობისკენ, როგორი მონდომებით ასრულებდა მის ყველა დავალებას. „ირაკლი, შენ შეგიძლია გახდე საქართველოს ისტორიაში ერთადერთი ძიუდოისტი, რომელსაც მსოფლიოს ჩემპიონატიც მოგებული ექნება და ოლიმპიადაც. შენ შეგიძლია გვაჯობო ყველას, მაჯობო მეც და კიდევ ბევრს,“ — ეუბნებოდა ყაზახეთში ყოფნისას ხაბარელი. ვარჯიშის შემდეგ კვლავ გაუმეორებდა იგივეს. ეს არ იყო მხოლოდ შესაგულიანებლად ნათქვამი სიტყვები. ხაბარელს მართლაც სჯეროდა ცირეკიძისა და ღიად ეუბნებოდა სათქმელს.

...საქართველოს ძიუდოისტთა ნაკრები ჩინეთის დედაქალაქში ყაზახეთიდან ჩავიდა და ვარჯიში უკვე პეკინში გააგრძელა. ძიუდოისტთა შეჯიბრება ოლიმპიადის გახსნის ცერემონიის მომდევნო დღეს იწყებოდა. შოთა ხაბარელმა ბიჭებს, ასე ვთქვათ, თავისუფალი გრაფიკი დაუწესა და ისინიც სურვილის მიხედვით ვარჯიშობდნენ. ირაკლი ვარჯიშზე თანაგუნდელებს კი ახლდა, მაგრამ თავად არ გადიოდა ტატამზე. გურამ რატიშვილი ამბობდა, ყველაფერი გეგმის მიხედვით მიდისო.

...ოლიმპიადის გახსნის ცერემონიისთვის საქართველოს მთელი დელეგაცია ემზადებოდა. ირაკლიც გამოეწყო ცივილურ ფორმაში, დელეგაციასთან ერთად სურათიც გადაიღო, მაგრამ გახსნაზე არ წასულა. ბოლო მომენტში ოლიმ-

**პეკინისა და ათენის
ოლიმპიური თამაშების
ჩემპიონებს — ირაკლი
ცირეკიძეს და ზურაბ
ზვიადაურს მიესალმა
გივი ბერიკაშვილი.
თბილისის აეროპორტი,
2008 წლის 27 აგვისტო**

პიურ სოფელში დაბრუნება გადანყვიტა და ამის თაობაზე თანაგუნდელ საბა გავაშელიშვილს უთხრა. გახსნის ცერემონიას ტელევიზიით უყურა. ხანდახან ტელევიზორს რუსულ არხებზე გადართავდა, სადაც საქართველო-რუსეთს შორის დაწყებული ომის კადრებს აჩვენებდნენ.

მომდევნო დღეს ძიუდოსიტთა ტურნირს დაესწრო, ნახა როგორ დამარცხდა ნესტორ ხერგიანი. საღამოს კი ოლიმპიურ სოფელში ქართული დელეგაციის ბჭობის შემსწრეც გახდა. ქართველები ოლიმპიადის დატოვების შესახებ გვიანობამდე კამათობდნენ. ჯერ გადანყვიტეს, რომ ტოვებდნენ პეკინს და სამშობლოში ბრუნდებოდნენ, შემდეგ კი გადაიფიქრეს. ირაკლი ადრევე გაერიდა იქაურობას და საძინებელ ოთახს მიაშურა.

პეკინში მყოფი ჩვენი ოლიმპიელები საქართველოში შექმნილ მდგომარეობაზე უფრო მეტს ფიქრობდნენ, ვიდრე უშუალოდ მომავალ შეჯიბრებაზე. ირაკლი ყოველივეს ძალიან განიცდიდა, მაგრამ გარეგნულად არ იმჩნევდა.

გათენდა 10 აგვისტო.

ნააგო ზაზა კედელაშვილმაც.

ირაკლი მოჰკიდებდა ხელს სპორტულ ჩანთას და დარბაზში იმ იმედით წავიდოდა, რომ ივარჯიშებდა, მაგრამ ვარჯიშს გულს ვერ უღებდა. სალამოს დაკეცილ კიმონოს უკან, ოლიმპიურ სოფელში წამოიღებდა. როდესაც მწვრთნელი ჰკითხავდა, „რა ჰქენი, ხომ ივარჯიშე“, მოკლედ პასუხობდა — „კი, ვივარჯიშე“.

დადგა 11 აგვისტო.

ნააგო დავით ქევხიშვილმაც.

ირაკლის ოლიმპიურ ჩემპიონობაზე ფიქრი სულ გადაავიწყდა. გარშემო მხოლოდ ომის თემაზე საუბარი ესმოდა. ყველანი განცდებში იყვნენ. სალამოს ხაბარელმა ისევ ჰკითხა: „ივარჯიშე?“ „კი, ვივარჯიშე,“ — უპასუხა ირაკლიმ. არადა, ამდენი დღის განმავლობაში წესიერად არც უვარჯიშია — მხოლოდ ერთხელ ირბინა მსუბუქად. სალამოს, ბიჭები ოლიმპიურ სოფელში რომ შეიკრი-

მანუჩარ კვიციანი, ირაკლი ცირეკიძე, ემზარ ზენაიშვილი, გოგი თოფაძე და ლერი ხაბელაძე. პეკინის ოლიმპიური სოფელი, 2008 წელი

ბებოდნენ, მთავარი სასაუბრო თემა, ცხადია, ისევ ომი იყო. ირაკლი საუბარში იშვიათად ერთვებოდა, სხვებს მოუსმენდა, გაბრუნდებოდა და ჩუმად წავიდოდა დასაძინებლად. მისი ასპარეზობის დღეც ახლოვდებოდა.

მოვიდა 12 აგვისტო.

ნააგო საბა გავაშელიშვილმაც.

ირაკლი თავისთვის ჩაფიქრდა: “ეს ყველაფერი ჩაივლის, ოლიმპიადაც დამთავრდება და მერე რა უნდა ვქნა, თავის მართლება დავიწყო, რომ ქვეყანას უჭირდა და ამიტომ ვერ ვიჭიდავე-მეთქი?! ასე არ გამოვა. არა, ირაკლი, აბა თავი დაანებე მაიმუნობას!“... მოჰკიდა ხელი კიმონოს, გავაშელიშვილს სპარინგობა სთხოვა და მასთან ერთად დარბაზს მიაშურა. ოლიმპიადის წინა დღეებში ეს, ფაქტობრივად, მისი ერთადერთი ვარჯიში იყო.

13 აგვისტოს, დილის 6 საათზე შოთა ხაბარელმა და გურამ რატიშვილმა ირაკლის ასანონად უხმეს. წონის პრობლემა არ ჰქონია. პეკინში რომ ჩავიდა, სულ ცოტა ჰქონდა დასაკლები და ნელ-ნელა დაიკლო კიდეც. ზურაბ კახაბრიშვილმა დილითვე უთხრა: „აბა, ირაკლი, ვიცი, რომ დღეს ჩემპიონი ხდები, რაც შემძლო დაგეხმარე, მე შენ აღარ გჭირდება. დღეს მე კვირკველიას უფრო ვჭირდება, იქნებ ისიც გახდეს ჩემპიონი“. ირაკლის, ცოტა არ იყოს, არ ესიამოვნა, რომ მთავარმა ექიმმა მაინცდამაინც შეჯიბრების დღეს მიატოვა, მაგრამ რაღა უნდა ექნა.

ჯერ კიდევ კენჭისყრამდე გარკვეული იყო, რომ დადგენილი წესის თანახმად, ბოლო მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალისტები ერთმანეთს ფინალამდე არ შეხვდებოდნენ (თუ, რა თქმა უნდა, ფინალამდე მიაღწევდნენ). ეს იმას ნიშნავდა, რომ ირაკლი ცირეკიძისა და ჯარჯი ზვიადაურის გზები ფინალამდე არ გადაიკვეთებოდა. ირაკლის ყველაზე მეტად კორეელ სუნ-ჰო ჩოისთან და ოლიმპიურ ჩემპიონთან, ჰოლანდიელ მარკ ჰუიზინგასთან შეხვედრა არ უნდოდა, რადგან მათ ყველაზე რთულ მეტოქეებად მიიჩნევდა.

90 კილოგრამამდე წონითი კატეგორიის განაცხადში სულ 31 ძიუდოისტი იყო. კენჭისყრით მხოლოდ ერთ მათგანს მოუწევდა პირველ წრეში დასვენება. შეიძლება ითქვას, რომ ირაკლის გაუმართლა, რადგან ის „დასვენებული“ თავად აღმოჩნდა, მაგრამ, როდესაც კენჭისყრის ბაღეს გადახედა, აღმოაჩინა, რომ პირველივე შეხვედრა კორეელთან უწევდა, თუ ის მოახერხებდა ეგვიპტელი ჰე-შამ მესბაჰის დამარცხებას. ეგვიპტელი იმდენად კარგად მომზადებული აღმოჩნ-

ნდა, ჩიომ მას ვერაფერი მოუხერხა. მესბაჰმა გამარჯვება მეტოქის გაფრთხილებით მოიპოვა და მომდევნო წრეშიც ის გავიდა.

მოკლედ, ოლიმპიადაზე ირაკლი ცირეკიძის პირველი მეტოქე გახდა ეგვიპტელი ჰეშამ მესბაჰი. მწვრთნელთან ერთად შემუშავებული სტრატეგიის თანახმად, მთავარი იყო ბოლომდე ყურადღებით ეჭიდავა, წამითაც არ მოდუნებულიყო. შეცდომის უფლება არ ჰქონდა. ირაკლიმ ამოცანას თავი კარგად გაართვა და მეტოქე გაფრთხილებით დაამარცხა.

მეოთხედფინალში აზერბაიჯანელ ელხან მამადოვთან უწევდა ბრძოლა, სწორედ იმ მამადოვთან, რომელთანაც ოთხი თვის წინ ევროპის ჩემპიონატის ნახევარფინალი წააგო. ირაკლიმ კარგად გაითვალისწინა მაშინდელი შეცდომა და ტაქტიკაც შესაბამისი შეარჩია. შეხვედრის დაწყებიდან სულ რაღაც წუთნახევარი იყო გასული, როცა მეტოქეს კიმონოში მაგრად ჩასჭიდა ხელი, თავისკენ მოიზიდა, მერე ფეხი გამოსდო და იპონზე დასცა. რევანში სრულფასოვანი გამოდგა. ამ გამარჯვებამ ჩვენი ფალავანი ოლიმპიადის ნახევარფინალში გაიყვანა, სადაც კარგად ნაცნობი რუსი ძიუდოისტი ივან პერშინი ელოდა.

წინასწარი შეხვედრები დაახლოებით 2 საათზე დამთავრდა. ფინალური ეტაპი, რომელიც ნახევარფინალურ შეხვედრებსაც ითვალისწინებდა, სალამოს 5 საათზე იწყებოდა, ამიტომ დასასვენებლად საკმაოდ დრო ჰქონდა. ბიჭები მოსათელდარბაზში იყვნენ შეკრებილები, მაგრამ ირაკლის მომავალ შეხვედრაზე არავინ არაფერს ამბობდა. სალაპარაკო თემა ისევ საქართველო და ომი იყო. ამ დროს საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი ტელევიზორს იყო მიჯაჭვული. ხალხს ომის შესახებ ინფორმაციასთან ერთად, ოლიმპიადის ახალი ამბებიც აინტერესებდა. საქართველოში უკვე იცოდნენ ცირეკიძის ნახევარფინალში გასვლის ამბავი. ცხადია, ირაკლი გრძნობდა, რა ხდებოდა მის გარშემო, როგორი დაძაბულები იყვნენ პეკინში ქართული დელეგაციის წევრები. თბილისიდან ზარები არ წყდებოდა. ურეკავდნენ დელეგაციის ოფიციალურ პირებს: „გადაეცით ცირეკიძეს, პერშინს უნდა მოუგოს“. რეკავდნენ მთავრობის წარმომადგენლები: „შოთა ხაბარელს გადაეცით, ამ შეხვედრის წაგება არაფრით არ შეიძლება. აუცილებლად უნდა გავიმარჯვოთ“. ირაკლის ეს ყველაფერი ესმოდა, თუმცა უშუალოდ მას არაფერს ეუბნებოდნენ: მოვიდოდნენ, რალაცნაირად შეხედავდნენ და გაეცლებოდნენ. ან რა უნდა ეთქვათ — ისედაც ყველაფერი ნათელი იყო. თვითონაც კარგად იცოდა, სად იყო და ვის ეჭიდავებოდა. პერშინს კი არა, ოლიმპიადის ნახევარფინ-

ირაკლი ცირეკიძე
მეუღლესთან და
შვილთან ერთად

ნალში ვისაც არ უნდა დაჭიდებოდა, უკან არ დაიხვედა და ფარ-ხმალს არ დაყრიდა. მაგრამ სწორედ პერშინთან სხვა „ანგარიშები“ ჰქონდა გასასწორებელი.

...ამასობაში გადამწყვეტი შეხვედრების დროც მოახლოვდა, თუმცა ძიუდოს დარბაზში ქართველები ჩვეულებრივზე გაცილებით ნაკლებნი იყვნენ. საქმე ის არის, რომ ზუსტად ამ დროს, ოღონდ პეკინის სხვა უბანში, კიდევ ერთი ქართველი სპორტსმენი — ბერძნულ-რომაული სტილის მოჭიდავე მანუჩარ კვიციანი იბრძოდა ოლიმპიური ოქროს მედლისთვის. გულშემატკივართა ერთი ნაწილი კვიციანის გამოსვლას ადევნებდა თვალს და ძიუდოს ტურნირზე მაშინ გადმოინაცვლა, როცა მანუჩარმა ფინალიც მოიგო და ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა... და აი, სანუკვარ მიზანთან სულ ახლოს იყო ირაკლი ცირეკიძეც, რომელიც ნახევარფინალის წინ უჩვეულო სიმშვიდეს ინარჩუნებდა. ეს ამბავი იმედიანად განაწყობდა შოთა ხაბარელს, რომელიც გრძნობდა,

ირაკლი ცირეკიძის დედა
ქალბატონი ზეინაბი და
პატარა ელენე

რომ ფსიქოლოგიური უპირატესობა აშკარად ცირეკიძის მხარეს იყო. რაღა უნდა ეთქვა მისთვის გარდა იმისა, რომ კიდევ ერთხელ შეეხსენებინა: „ხომ გახსოვს, შეგიძლია გახდე პირველი ქართველი ძიუდოისტი, რომელსაც მსოფლიოს ჩემპიონატიც მოგებული აქვს და ოლიმპიაც“¹. ირაკლის ეს სიტყვები უკვე იმდენჯერ ჰქონდა მოსმენილი, რომ შეხსენება აღარ სჭირდებოდა. ისედაც მყარად ჰქონდა გონებაში ჩაჭედილი — აუცილებლად უნდა გამხდარიყო ოლიმპიური ჩემპიონი. ირაკლი ოლიმპიურ სიმშვიდეს ინარჩუნებდა. ხაზარელი საბოლოოდ დარწმუნდა, რომ ამ უაღრესად საპასუხისმგებლო მომენტში ირაკლის ნერვები სრულ წესრიგში ჰქონდა. თვითონ უფრო ნერვიულობდა. ახსენდებოდა წინა ბრძოლები, როდესაც ტატამზე გასვლის წინ ირაკლის მითითებებს აძლევდა: „აბა, ირაკლი, შენ იცი, ასე გააკეთე, ისე გააკეთე“, ირაკლი კი წყნარად პასუხობდა ხოლმე — „კაი, დიმიტრიჩ“². მერე გავიდოდა ტატამზე

და შოთაც ხვდებოდა, რომ ყველაფერი წესრიგში იყო. თითქოს მის მოწაფეს ნერვის ნატამალიც არ გააჩნდა.

მაგრამ ეს უკვე წარსულია. მთავარი ახლა იწყება. ნახევარფინალი — ქართველი ირაკლი ცირეკიძე რუსი ივან პერშინის წინააღმდეგ. მეტოქეები დარბაზის კუთხეში დგანან და ტატამზე გასასვლელად ემზადებიან. ირაკლიმ იგრძნო, რომ პერშინი საკმაოდ ნერვიულობდა. ამას უცხო თვალიც იოლად შეამჩნევდა — რუსი ძიუდოსტი თითქოს ცახცახებდა. მას კარგად ახსოვდა ცირეკიძესთან ადრე ჩატარებული შეხვედრები. აქამდე ერთმანეთთან სამჯერ ეჭიდავათ. მსოფლიოს გუნდურ ჩემპიონატამდე ცირეკიძემ პერშინს პრალის მსოფლიოს თასზეც მოუგო. მესამედ კი მსოფლიოს გუნდური ჩემპიონატიდან ერთ თვეში, ევროპის საკლუბო ჩემპიონატზე დაუპირისპირდნენ ერთმანეთს. იმ ბოლო შეხვედრის შემდეგ პერშინი ისეთი გახარებული იყო, თითქოს გამარჯვება მოეპოვებინოს. არადა, ბრძოლა ფრედ დასრულდა. პერშინისთვის ეს შედეგი მოგების ტოლფასი იყო. გუნდური შეჯიბრებისგან განსხვავებით, ოლიმპიადაზე ფრე გამორიცხულია. საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი დრო ინიშნება.

დაიწყო თუ არა ნახევარფინალი, ირაკლიმ პერშინის სახიფათო იერიში მოიგერია, მერე კი თავად შეუტია. 55-ე წამზე ქართველის ილეთი კოკათი შეფასდა, ათიოდ წამში კი ცირეკიძემ მეტოქის გდებისთვის კიდევ ერთი კოკა აიღო. დარბაზში გარკვევით ისმოდა რუსი გულშემატკივრების შეძახილები: „ვან-ია, ვან-ია“, მაგრამ იმ დღეს ვანია უშანსოდ იყო — ცირეკიძე კიდევ უფრო გააქტიურდა, მეტოქე ჩოქბჯენში გადაიყვანა, იქვე შებოჭა და 2 წუთსა და 16 წამში წმინდა გამარჯვება და ფინალის საგზური მოიპოვა. მეორე ნახევარფინალში შაკვანთან ფრანგი მეთიუ დაფრევილი და ალჟირელი ძიუდოსტი ამარ ბენიხლეფი ხვდებოდნენ. ფავორიტად ფრანგი მიიჩნეოდა, მაგრამ, მოულოდნელად, ალჟირელმა იმარჯვა და თავისი ქვეყნის ისტორიაში გახდა პირველი ძიუდოსტი, რომელმაც ოლიმპიადაზე მედლის მოპოვება შეძლო. ფინალში გასვლა ხომ ავტომატურად ნიშნავდა მინიმუმ ვერცხლის მედალს. არადა, ბენიხლეფის ფინალში გაღწევა მართლაც სენსაცია იყო. ასეთ წარმატებას, ალბათ, ალჟირის ნაკრების მწვრთნელებიც არ ელოდნენ, თუმცა ვერავინ იტყოდა იმას, რომ ბენიხლეფი ფინალში დაუმსახურებლად გავიდა. საერთოდ, აფრიკელი ძიუდოსტები ოლიმპიადისთვის ძალიან კარგად იყვნენ მომზადებულნი. დაფრევილის გარდა, ბენიხლეფმა ფინალის გზაზე ისეთ ძლიერ ძიუდოსტებს მოუგო, რო-

გორებიც იყვნენ ესპანელი დავიდ ალარზა და შვეიცარიელი სერგეი აშვანდენი, რომელმაც მანამდე აჯობა ილიას ილიადისის მომგებ ჰოლანდიელი მარკ ჰუიზინგას. კიდევ ერთმა აფრიკელმა, ეგვიპტელმა ჰეშამ მესბაჰმა კი ოლიმპიადაზე ერთადერთი შეხვედრა დათმო, ისიც ცირეკიძესთან. ცირეკიძესთან მარცხის შემდეგ მესბაჰი რეპეშაჟში გადაერთო და ერთმანეთის მიყოლებით დაამარცხა აზერბაიჯანელი მამადოვი და ბელორუსი კაზუსიონაკი, მესამე ადგილისთვის შეხვედრაში კი ფრანგ დაფრევილს სძლია.

პერშინის დამარცხების შემდეგ, ფინალის წინ, ცირეკიძეს ისეთი განწყობა დაეუფლა, თითქოს ოქროს მედალი უკვე მოპოვებული ჰქონდა. საერთოდ, ტატამზე გასვლამდე თავს არ იწუხებდა იმაზე ფიქრით, თუ როგორ ეჭიდავა მონინალმდეგესთან. შეხვედრების წინ ძიუდოზე საერთოდ არ ლაპარაკობდა. შევიდოდა ტატამზე, ხელს წაავლებდა მეტოქეს და მხოლოდ მერეღა ფიქრობდა, რა მოემოქმედებინა მის წინააღმდეგ. ამჯერადაც ასე იყო. უყურებდა მის გარშემო გახარებულ ქართველებს და ფიქრობდა, რომ ყველაფერი დასრულდა. არადა, წინ ოლიმპიური ფინალი ელოდა — ყველაზე მთავარი ბრძოლა სპორტულ კარიერაში.

...ფინალი ფინალს არ ჰგავდა. თითქოს მაყურებლები, ორგანიზატორები, მსაჯეებიც და თვით ალჟირელი ძიუდოისტიც კი შეგუებული იყვნენ, რომ მსოფლიოს მოქმედი ჩემპიონი ოლიმპიური ჩემპიონიც გახდებოდა. ფინალის წინ დარბაზში ქართველი გულშემატკივრების რიცხვმა საგრძნობლად იმატა. მანუჩარ კვიციანიას პირველი ქართული ოქროს მედალი უკვე მოეპოვებინა და ქომაგები ახლა უკვე მეორე ოქროს მედლის საზეიმოდ იყვნენ განწყობილნი.

ალჟირელი ძიუდოისტი ფინალში გასვლითაც ძალიან ბედნიერი ჩანდა. შოთა ხაბარელი ირაკლის სიფრთხილისკენ მოუწოდებდა. შეხვედრის დასაწყისში მსაჯმა ბენიხლეფი გააფრთხილა. ირაკლი, ამჯერად, ისეთი აქტიური არ იყო, როგორიც წინა შეხვედრებში, ერთ ეპიზოდში კი ბენვზე გადარჩა. ალჟირელმა ქართველს შეუტია, თითქოს გდება გარდაუვალი იყო, მაგრამ ირაკლიმ სასწაულებრივად დაიძვრინა თავი ურთულესი მდგომარეობიდან. გულშემატკივრებმა შეგუებით ამოისუნთქეს. ირაკლიც უმალ გონს მოვიდა, ამის შემდეგ დამაჯერებლად მოქმედებდა, ფრთხილად და დაფიქრებულად ჭიდაობდა, უპირატესობა შეხვედრის ბოლომდე შეინარჩუნა და გაიმარჯვა. პერშინთან ნახევარფინალმა იმდენი ემოცია წაიღო, რომ ამჯერად სიხარული განსაკუთრებულად აღარ გა-

**ირაკლი ცირეკიძემ
2011 წლის მსოფლიო
ჩემპიონატზე ბრინჯაოს
მედალი აიღო**

მოუხატავს. ყველაზე მეტად დარბაზში ახლად მოსული ქართველები ხარობდნენ, რომლებმაც პერშინთან შეხვედრა ვერ ნახეს.

აღწერელმა ძიუდოისტმა ქართველს გამარჯვება მიულოცა, ცოტა ხანში კი ფინალისტები ფურნალისტების ალყაში აღმოჩნდნენ. მერე იყო დაჯილდოების ცერემონიალი. ირაკლი კვარცხლბეკზე შავი ლენტით ხელში ავიდა და მისი ეს შესტი ყველასთვის გასაგები იყო. ოლიმპიურმა ჩემპიონმა თავისი ოქროს მედალი რუსეთთან ომში დაღუპულ თანამემამულეთა ხსოვნას მიუძღვნა. პოლიტიკური ელფერი დაჯილდოების შემდეგ ჩატარებულ პრესკონფერენციასაც დაჰკრავდა. გერმანელმა ფურნალისტმა ირაკლის სთხოვა კომენტარი გაეკეთებინა იმ შესტზე, რომელიც მაყურებლებმა პერშინთან გამარჯვების შემდეგ იხილეს. პრესკონფერენციის წამყვანი ცოტა დაიბნა, შემდეგ კი საპრესკონფერენციო დარბაზში მყოფ ფურნალისტებს სთხოვა, რომ პოლიტიკასთან დაკავშირებულ შეკითხვებს ნუ დასვამდნენ და რომ შეკითხვები მხოლოდ შეჯიბრებას უნდა შეეხებოდა. გერმანელ ფურნალისტს მხარი მის გვერდით მჯდომმა იტალიელმა აუბა და წამყვანს მოახსენა, რომ მისი კოლეგის შეკითხვა სწორედ შეჯიბრებას

ეხებოდა. წამყვანმა აღარ იცოდა რა ექნა, საბოლოოდ კი განაცხადა: „მაშინ, თუ ცირეკიძეს სურს, შეუძლია უპასუხოს ამ კითხვას“. ირაკლიმ თავი შეიკავა, რასაც დარბაზში მყოფმა ჟურნალისტებმა აპლოდისმენტით უპასუხეს. მედიის წარმომადგენლები მიხვდნენ, რომ ოლიმპიურმა ჩემპიონმა სიტუაციიდან გამოიყვანა პრესკონფერენციის წამყვანი. ისედაც ყველამ კარგად იცოდა, თუ რას ნიშნავდა პერშინთან გამარჯვების შემდეგ ცირეკიძის მიერ GEO-სკენ მიმართული ორი ცერა თითი. კმაყოფილნი ჩანდნენ გერმანელი და იტალიელი ჟურნალისტებიც.

პრესკონფერენციაზე ცირეკიძით კმაყოფილი დარჩა ვერცხლის მედლის მფლობელი ალჟირელი ამარ ბენიხლფეიც. როდესაც ირაკლის ჰკითხეს, ფინალში, ალბათ, უფრო ძლიერ მეტოქესთან შეხვედრას ელოდითო, ირაკლიმ უპასუხა, რომ მას ფინალში ღირსეული მეტოქე ჰყავდა და ის არაფრით ჩამოუვარდებოდა სხვა ძიუდოისტებს. ალჟირელ სპორტსმენს სახე გაეზადრა, წამოდგა და ცირეკიძეს ხელი ჩამოართვა.

ძიუდოს სპეციალისტებმა ცირეკიძის ძალა ჯერ კიდევ წინა წელს გამართულ მსოფლიოს ჩემპიონატზე ირწმუნეს, როდესაც ქართველმა ძიუდოისტმა ექვსივე შეხვედრა ისე მოიგო, რომ ვერც ერთმა მონინაალმდეგემ კოკაც ვერ აართვა. პეკინში ცირეკიძემ ოთხი შეხვედრა ჩაატარა და შედეგი ანალოგიური იყო. მსოფლიოს ჩემპიონატზეც და ოლიმპიადაზეც, ირაკლი ცირეკიძე მხოლოდ ტაქტიკურ გაფრთხილებებს იღებდა, მომგებიანი ქულის მოპოვების საშუალებას კი არავის აძლევდა.

ჩემპიონობის მეორე დღეს პეკინში, ძიუდოს დარბაზში ირაკლი ცირეკიძეს ის რუსი გულშემატკივრებიც თბილად მიესალმნენ, წინა დღით „ვანია, ვანია“ რომ ყვიროდნენ. მათ ირაკლის გამარჯვება მიულოცეს, ჩემპიონთან სურათებიც გადაიღეს და უთხრეს, რომ ფინალში უკვე მას გულშემატკივრობდნენ.

მოგვიანებით, შოთა ხაბარელმა და ირაკლიმ ფინალის ის მომენტი გაიხსენეს, ბენზე რომ გადაურჩა ალჟირელის გდებას. ირაკლიმ შოთას უთხრა: „იცი, დიმიტრიჩ, მართლა სასწაულად გადავრჩი. ისეთი შეგრძნება მქონდა, თითქოს ომარ მერაბიშვილმა ხელი იმ ქვეყნიდან შემაშველა, თითქოს კიმონოში ჩამეჭიდა და დავარდნას გადამარჩინა.“

ირაკლი ცირეკიძე

დაიბადა 1982 წლის 3 მაისს ახალსოფელში, ტყიბული. ძიუდოოსტი (90, 100 კგ). XXIX ოლიმპიური თამაშების ჩემპიონი (2008, პეკინი), მსოფლიოს ჩემპიონი (2007) და ბრინჯაოს პრიზიორი (2011), ევროპის ჩემპიონატის ვერცხლის (2007) და ორგზის ბრინჯაოს (2008, 2011) პრიზიორი. მსოფლიოს ორგზის გუნდური ჩემპიონი (2006, 2008) და ევროპის გუნდური ჩემპიონი (2007). ვახტანგ გორგასლის II ხარისხის და ღირსების ორდენების კავალერი.

IRAKLI TSIREKIDZE

Judoist (90, 100 kg), was born on May 3, 1982 in Akhalsopheli village (Tkibuli). Tsirekize is a champion of the XXIX Olympic Games (2008, Beijing), world champion in 2007 and bronze medalist in 2011. He is a silver medalist (2007) and twice bronze medalist (2008, 2011) of European championships. Tsirekidze is a twice world champion in a team contest (2006, 2007) and winner in the team contest at the European championship in 2007. Tsirekidze is decorated by Vakhtang Gorgasali order of the 2nd rate and by the Order of Honor.